

veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

12 pagini - 1 leu

Alegerea e prea grea...

(pag. 6-7)

DIN SUMAR:

- Copaci și supracopaci ● Cerul e plin de surprize... ● Suferiți de insomnie? ● Din jurnalul unui pilot de curse ● Erupțiile vulcanice - previzibile ● Când Y emite lumină

De milioane de ani vulcanii „modelează“ suprafața globului și pricinuesc mari nenorociri. Ingrozit de focul care țignea singur din măruntaiele pământului, omul l-a explicat la început prin prezența unor forțe supranaturale. Și a trebuit să treacă foarte mult timp

pină cînd a izbutit să-și înfrîngă superstițiile și să recunoască că vulcanii sînt fenomene naturale.

Astăzi, vulcanismul este studiat pe scară largă în vederea prevenirii catastrofelor, pentru a folosi energia geotermică și a aduna informații asupra structurii scoarței terestre.

Documentar

ERUPȚIILE VULCANICE — PREVIZIBILE

Populațiile primitive mai socotesc și astăzi erupțiile vulcanice și fenomenele care le preced și le urmează drept manifestări ale unor animale sălbatice. Grecii antici cunoșteau foarte bine vulcanii din bazinul Mării Mediterane, ceea ce nu-i împiedica totuși să-i transforme în reședințe ale zeilor; în Stromboli, de pildă, era presupus a locui zeul vînturilor, Eol. Iar Vulcan, zeul făurar, era mai mare peste toți vulcanii. Filozoful Empedocle, care a explicat lumea prin combinații între cele patru elemente — focul, apa, aerul și pământul, s-a aruncat în craterul Etnei pentru a demonstra că este asemănător zeilor. Nu se știe cum l-au primit ilustrele lui rubedenii; dar după acest gest muritorii de rînd n-au mai aflat nimic despre el. Antichitatea a avut totuși și mulți observatori realiști care au lăsat descrieri exacte ale unor erupții vulcanice. Cea mai interesantă și obiectivă rămîne desigur relatarea lui Plinius cel Tânăr despre cumplita erupție a Vezuviului din 79 e.n., care a distrus orașele Pompei, Herculaneum și Stabies.

De la superstiție la bunul simț

Evul mediu a socotit vulcanismul un mecanism creat de divinitate pentru pedepsirea omului. Această credință a falsificat multe descrieri, dintre care unele au devenit de-a dreptul fantasmagorice. Brendanus, călugăr irlandez sanctificat, care a trăit în secolul VI, a călătorit mult, pe ambarcațiuni primitive, în Atlanticul de nord. În apropierea Islandei, probabil, el a fost martor la un fenomen neobișnuit — nașterea unei insule în urma unei erupții vulcanice submarine. Dar iată cum a descris lucrurile: „Am ajuns în apropierea unei insule stîncoase și sălbatice, fără plante și animale, acoperită de rămășițele unei fierări... Zgomotul foalelor răsuna ca tunetul... Curînd a apărut pe mal un locuitor cu o înfățișare înfrîntoare. Cum i-a zărit pe slujitorii lui Hristos s-a retras în peștera lui strigînd: Vai, vai, vai! Văzînd însă că slujitorii lui Hristos se apropie de insulă, a apucat cu un clește o bucată de zgură uriașă și încinsă pe care a aruncat-o după ei. A nimerit însă la un sfert de milă de bărci și zgura a căzut în mare fumegînd ca o grămadă de cărbuni aprinși. Cînd eram la o milă depărtare de acest loc, toți locuitorii insulei s-au adunat pe mal și fiecare arunca bucăți de zgură arzînd după bărci...”

Locuitorii din sud-vestul Italiei au fost mereu în contact cu diverse fenomene de origine vulcanică. De acolo ne-au parvenit, de altfel, multe din noțiunile legate de vulcanism. Din mulțimea relatărilor nu rezultă totuși că se făcea apel și la vreun alt mijloc de protecție decît fuga. Abia în 1689, cînd o erupție neobișnuit de puternică a Etnei amenința Catania, Diego Pappalardo a imaginat o încercare îndrăznească de a abate din cale șuvoiul de foc. Imbrăcați în piei umezite, pentru a se apăra împotriva dogoarei, locuitorii Cataniei au găurit malul întărit al torentului de lavă; roca topită a țiguit cu atîta putere încît temerarii abia au avut timp să se salveze. Breșa a fost apoi lărgită și lava a deviat o bună bucată de drum. Totuși, pînă la urmă experiența n-a avut eficacitatea scontată. În plus, o mulțime de oameni așîțați de preoți, au pornit în procesiune prin oraș pentru a-i reține pe curajoșii luptători de la acțiunea lor „diavolească”.

Această mentalitate a persistat încă multă vreme. Astfel, în cursul erupției din 1906 a Vezuviului, locuitorii satului Ottajano s-au adunat în biserică implorînd mila cerească în loc să curețe cenușa care se aduna pe acoperișurile caselor. La un moment dat, acoperișul bisericii a cedat sub greutatea cenușei și s-a prăbușit peste ei, omorîndu-i. În 1929, prefectul poliției orașului Neapole

în persoană a interzis utilizarea de grenade pentru a devia lava Vezuviului!

Și totuși, o atitudine combativă poate face foarte mult uneori. Cînd a erupt vulcanul Santa Maria din Guatemala (în 1924) indienii au dovedit mult mai mult simț practic, înfruntînd ploaia de cenușă cu coșuri pe cap; astfel echipați ei și-au curățat acoperișurile, au scăpat cu viață și și-au salvat bunurile.

În 1935 s-a intervenit pentru prima dată pe scară mare și cu succes într-o erupție: mai întîi a fost determinat cursul prezumtiv al lavei vulcanului Mauna Loa din Hawaii, după care a ur-

fenomenul înălțării lavei din rezervoarele de magmă situate în adîncuri. Ținînd seama de același fenomen, prof. T.A. Jaggar a anunțat erupția vulcanului Mauna Loa și chiar coborîrea unui torent de lavă spre orașul Hilo. Prevestirea lui s-a adevărit peste câteva luni, locuitorii orașului au fost evacuați și salvați.

După cum e ușor de înțeles, Japonia, țara vulcanilor, se interesează foarte mult de previziunea erupțiilor. În aproape trei decenii Observatorul de pe năbădăiosul Asama a înregistrat mai bine de 2 000 de erupții și a stabilit o

au instalat tiltmetre — aparate care măsoară înclinația pantelor — pe Mauna Loa și Kilauea; după câteva luni au constatat că versantele celui de-al doilea deveniseră mai abrupte, deci vulcanul se dilatase. Puțin după aceea lava a început să țignească pînă la sute de metri înălțime. După care aparatele au indicat că pantele deveneau mai line, deci că vulcanul se potolea. Explicația fenomenului e simplă: cînd vulcanul se pregătește să erupă, lava începe să urce și împinge în lături rocile care-i stau în cale obligînd vulcanul să se „umfle”. Prin revărsarea rocilor topite se creează un gol și toată structura vulcanului se prăbușește. În 1960 tiltmetrele au indicat exact capriciile vădite de același vulcan Kilauea în anul respectiv, în așa fel încît nimeni n-a mai fost luat prin surprindere. Aparatele moderne pot detecta deformații de 1 mm la 1 km.

Un alt semn premergător erupțiilor este creșterea temperaturii fumarolelor și solului craterului. Dar cum există și unele formații care fac excepție de la regulă, metoda rămîne valabilă numai în cazul craterelor în care s-au format lacuri. Temperatura a cîștigat în importanță o dată cu apariția fotografiei în lumină infraroșie, pe care „punctele calde” schițează intreruperile și ramificațiile rezervoarelor de lavă subteran. În felul acesta se poate ști unde există riscul să se producă o erupție, căci pe clișee apar clar zonele în care lava, mai apropiată de suprafață, are mai multe șanse să străbată prin scara subțire. Deocamdată, fotografia în infraroșu, făcută din avion sau de un satelit artificial, mai are un inconvenient: dezvoltarea filmelor durează uneori mult și între timp vulcanul poate erupe. Este însă o metodă valoroasă în cazul vulcanilor care-și păstrează aparent calmul pînă în preziua izbucnirii.

O ploaie de foc

Fiecare metodă de previziune își are avantajele și slăbiciunile ei. Pentru a prevedea corect trezirea vulcanilor trebuie utilizate simultan toate tehnicile. În plus, fiecare vulcan constituie un caz particular, care reclamă adaptarea tehnicilor la propria lui „personalitate”.

Cercetările au fost întotdeauna efectuate asupra unor vulcani foarte activi. Totuși vulcanii adormiți sînt adesea aceia care, atunci cînd se trezesc, pricinuesc cele mai mari catastrofe, căci în străfundurile lor a avut timp să se acumuleze o energie uriașă. Ei sînt mai periculoși și pentru că nu sînt supravegheați. Or, o erupție se poate declanșa oricînd, după cîteva ani, dar și după câteva secole.

(Continuare în pag. 11-a)

Spectacolul unui lac de lavă topită este deopotrivă măreț și înfricoșător

mat un adevărat bombardament aerian în cîteva puncte considerate propice: prin canale artificiale astfel create lava s-a scurs într-o zonă în care n-a provocat pierderi. Experiența a fost repetată peste cîteva ani și a avut același succes. Tot în Hawaii au fost înălțate, cu ajutorul buldozerelor, valuri de pămînt în calea unui torent de lavă, protejîndu-se astfel plantațiile de ananas și trestie de zahăr.

Semne prevestitoare

Intuiția umană sau instinctul animalelor permit uneori să se prevadă trezirea unui vulcan. În Africa s-a observat că animalele fug din vecinătatea vulcanilor cu cîteva ore înaintea erupțiilor. Într-adevăr, se pare că ele sînt mai sensibile la anumite semne premergătoare — tresăriri ale solului sau emanații gazoase. Locuitorii Insulelor Comore puteau bănui o eventuală intrare în activitate a vulcanului Kart-hala după abundența recoltei de banane: gazele vulcanice jucau rolul de pesticide și, omorînd paraziții bananierilor, asigurau dezvoltarea fructelor.

Dar problema erupțiilor a putut fi abordată științific numai o dată cu progresele geofizicii. Seismograful este de departe instrumentul cel mai folosit în acest scop. Deși nu toate cutremurele care se produc în vecinătatea vulcanilor sînt urmate de erupții, mai toate erupțiile sînt precedate de o activitate seismică, ușor de detectat și care nu are nici o legătură directă cu cutremurele de origine tectonică. Vulcanul Kilauea din Hawaii este un excelent exemplu din acest punct de vedere. Înaintea unei erupții, cutremurele încep la o adîncime de 50—60 km sub vulcan; centrul lor urcă apoi treptat, iar frecvența lor crește. Vulcanologii atribuie

relație netă între ele și cutremure. Cercetătorii sovietici de la Observatorul din Kliuci supraveghează vulcanii din Kancatka și din Insulele Kurile. Înregistrarea cutremurelor revelează atît de bine activitatea ascunsă a unui vulcan, încît prof. Gorșkov le-a folosit pentru a stabili forma, dimensiunile și localizarea rezervoarelor de lavă al vulcanului Kliucevski. După calculele sale, bazate pe înregistrările undelor seismice care străbat camera magmatică, acesta ar avea un volum de 20 000 km³, o formă ovală și s-ar afla la 60 km adîncime. Compilarea datelor existente cu privire la toate erupțiile produse în „arcurile vulcanice” din Pacific, începînd din 1910, a arătat că trezirile sînt precedate de un cutremur puternic pornit de la mare adîncime și că intervalul de timp premergător erupției depinde de adîncimea cutremurului. Se pare că există o strînsă legătură între declanșarea cutremurelor puternice și formarea magmei în rezervoare; s-ar putea chiar ca energia eliberată de cutremure să provoace căldura care topete rocile. Mai mult, după unii vulcanologi orice mișcare a magmei care se infiltrază printre roci este trădată de declanșarea unui cutremur mai mult sau mai puțin puternic.

În afară de înregistrarea cutremurelor, socotită cea mai bună metodă de previziune, cercetătorii au mai găsit, însă, și alte mijloace de detectare. Cînd Sakurashima s-a trezit, în 1914, geofizicianul japonez F. Omori a cercetat atent formele vulcanului și pe cele ale golului Kagoshima, de la poalele lui. Cîteva săptămîni după erupție a descoperit cu uimire că vulcanul și împrejurimile lui coborîseră cu cîteva centimetri. Volumul prăbușirii era de două kilometri cubi și corespundea cu volumul de lavă aruncată în timpul erupției. Vulcanologii din Insulele Hawai

Actualitatea
Actualitatea actualității
Actualitatea actualității
Actualitatea actualității
Actualitatea actualității
Actualitatea actualității
Actualitatea actualității
Actualitatea actualității

CE SE DISCUTĂ

Hirtie din... petrol

Mai mulți experți anunță că încă înainte de anul 2000 omenirea va fi confruntată cu problema împuținării lemnului de construcție. În același timp, s-ar putea produce astfel și o penurie de materie primă pentru fabricarea hirtiei.

Spre a preveni această eventualitate, în momentul de față se studiază posibilitatea de a produce o hirtie sintetică pe baza utilizării unor materii macromoleculare rezultate din petrol.

Mai mult, se preconizează chiar două metode de producere a hirtiei sintetice:

- a) fabricarea de foi omogene
- b) fabricarea de foi cu structură fibroasă.

Procedee complementare ar face plastic netransparent și ar conferi hirtiei sintetice proprietăți ce ar permite tipărirea.

Aspectul hirtiei sintetice seamănă cu acela al hirtiei naturale. Numai la pipăit se poate sesiza o deosebire.

Dar, pentru moment, hirtia sintetică costă încă de trei ori mai mult decât cea naturală, fabricată prin procedee uzuale. Acest preț de cost ridicat rezultă din necesitatea amortizării cheltuielilor de cercetare și producție făcute cu cantități mici de produse.

Când noile procedee vor fi, însă, bine puse la punct — ni se spune — cimpul de aplicare al hirtiei sintetice va fi mult mai larg decât acela al hirtiei obișnuite. Ea nu va avea, într-adevăr, să se teamă de apă și umiditate, va fi solidă și nu se va întinde.

În fine, un alt avantaj apreciabil: hirtia sintetică va putea fi reutilizată. În felul acesta s-ar putea evita și una din cauzele poluării aerului.

Paralel cu fabricarea hirtiei sintetice se studiază și o tehnică de producere a cartoanelor, prin utilizarea unui amestec de deșeuri de hirtie naturală și hirtie sintetică.

CONSTRUCȚII

Racheta subterană

Bucăți de asfalt spart, grămezi de pământ amplasate pe trotuare sau pe par-

tea carosabilă a străzii... Este un spectacol dezagreabil, dar care poate fi văzut în toate orașele din lume atunci când se instalează cabluri, țevi de apă sau gaze ori conducte pentru încălzire centrală. Cu aceste prilejuri se creează impedimente pentru transportul în comun și se produc neplăceri pietonilor.

Pentru a evita aceste dezagremente, Institutul de mine al filialei siberiene a Academiei de Științe a U.R.S.S. a construit, în colaborare cu o uzină din Odesa, o originală mașină pneumatică pentru forarea fără tranșee a puțurilor necesare instalării mijloacelor de comunicații și transport subterane.

Perforatorul pneumatic automat este acum utilizat la așezarea de conducte sub străzi, autostrăzi, căi ferate, șine de tramvai, sub pistele de aterizare de pe aeroport, la construirea liniilor pentru comunicații subterane din curțile uzinelor, fabricilor, minelor etc. El depășește prin putere, rezistență și simplitatea construcției alte tipuri de perforatoare fabricate în Occident.

Pe dinafară, perforatorul — sovietic seamănă cu o rachetă. Corpul în formă de cilindru lucios este subțiat la un capăt. În partea opusă cilindrul se termină cu un tub flexibil prin care se face alimentarea cu aer comprimat.

În interior se află un piston-percutor care apasă asupra unui vîrf pe care-l împinge în sol. Perforatorul se deplasează presind pămîntul dinaintea lui și de pe lături, croind în față un puț rectiliniu cu pereți netezi.

Mecanismul poate săpa astfel un puț de 40 de metri lungime și 135 de milimetri diametru. Dar cu ajutorul unei piese auxiliare se poate dubla diametrul indicat. Viteza de forare este de 70—80 de metri pe oră în solurile moi și 12—15 metri în solurile dure.

În momentul de față se trece la construcția în serie a unor modele și mai perfecționate, inzestrate cu mecanisme

de inversare, care pot nu numai înainta, ci și reveni din puț. Este un element important cînd e vorba de săpături verticale astupate la un capăt, galerii verticale, înclinate, lărgind sfera de aplicabilitate a mașinii la prospectarea geologică, de pildă, la baterea de piloni, lucrări de salvare în mine etc.

Grupul de specialiști care a construit perforatorul sovietic, exportat acum în R.F.G., Suedia, Anglia, Canada, Franța, a fost propus pentru premiul de stat pe 1971.

ENERGETICĂ

T-250 pentru 300 000 de locuitori

Recent, anunță ziarele sovietice, colectivul uzinei Vorosilov din Sverdlovsk a izbutit să realizeze o superturbină economică de termoficare, T-250, cu o putere de 300 000 kW, care poate încălzi și alimenta cu energie electrică și apă caldă un oraș cu 300 000 de locuitori. Noul tip de turbină a fost conceput pentru o presiune supercritică a aburilor de 250 atmosfere, o temperatură de 560 grade centigrade și urmează să producă 330 milioane kilocalorii pe oră. Dar, ce înseamnă aceasta?

Constructorii sovietici de mașini electrice depun de mai mult timp eforturi constante în vederea creșterii economicității centralelor termice, tendința principală fiind de a se produce maximum de curent electric cu un consum minim de combustibil. În acest scop,

Din foc se intrupează cauciucul sintetic
Foto: V. Șustov (A.P.N.)

INVENȚII

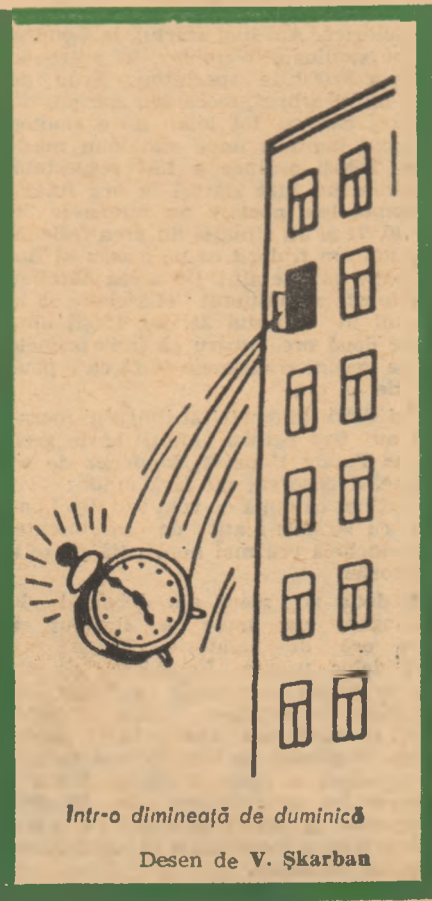
Plantele vor învăța „să vorbească”

Se știe că plantele n-au darul vorbirii și nu pot cere ceea ce au nevoie. Dar o invenție sovietică, un captor denumit „foița electronică”, suplinește acum această omisiune a naturii. Într-adevăr, aparatul sesizează necesitățile plantei și le comunică sub forma unor semnale electronice sau, ceea ce este și mai comod, unui calculator electronic, după care este emis ordinul corespunzător al servocomenzii.

Ideea de a da plantelor posibilitatea să „vorbească” prin intermediul unui captor s-a născut cu prilejul acclimatizării plantelor vitaminizate care sînt foarte capricioase; ele nu prind rădăcină decât în starea de turgescență, adică numai atunci cînd celulele se află supuse la o presiune internă excedentară, determinată de umiditate. Dar pentru ca turgescența să nu scadă, apa trebuie să părăsească planta foarte lent, condiție care poate fi asigurată cu ajutorul ceții artificiale. Metoda permite reglarea umidității relative și acoperirea suprafeței frunzelor și tijelor cu o peliculă fină de apă. Așa au putut fi siliți să dea rădăcină arborele de cacao și cafea, coacăzul, măceșul și alte plante „îndărătnice”.

Dar reglarea cantității de ceață artificială este un lucru complicat și anevoios. Pentru rezolvarea problemei au fost propuse multe scheme de reglare: mecanisme de ceasornic, aparate de măsurat umiditatea, termoregloare, celule fotosensibile etc. Se pare, însă, că cele mai bune rezultate se obțin prin folosirea captorului „foița electronică”, deoarece el permite reducerea pierderii de apă cu aproape de zece ori. „Foița electronică” este alcătuită dintr-un izolat, pe care sînt fixați doi electrozi. Drept lamelă neconducătoare sînt folosite ebonita, textolitul, porțelanul și chiar plexiglasul. Bune rezultate au fost obținute și prin folosirea unei baze de polietilenă și a unor electrozi de platină, legați de o bandă de hirtie-filtru. Modificîndu-se distanța dintre electrozi, se reglează și debitul de umiditate, în așa fel, încît acesta să asigure celulelor plantelor care trebuie să prindă rădăcină cea mai potrivită stare fiziologică.

O schemă și mai perfecționată de „foița electronică” a fost propusă de Institutul de cercetări în domeniul plantelor medicinale. Cercetătorul Alexei Siniukin a înlocuit reglorul metalic cu un cristal de semiconductor, ceea ce a făcut ca reacția aparatului să crească brusc. Încît prezicerea de către specialiștii sovietici a realizării în viitorul apropiat a unor dispozitive electronice cu funcții și mai complicate, care să „semnaleze” necesități extrem de variate ale plantelor, nu pare de fel hazardată. Se preconizează ca aceste dispozitive să poată semnala penuria de azot, lipsa de săruri minerale, excedentul de căldură etc., etc.

Într-o dimineață de duminică
Desen de V. Șkarban

DIN JURNALUL UNUI PILOT DE CURSE

26 000 de km prin 25 de țări

Miine vom lua startul. Ar trebui să dorm, căci în curînd n-o să ne mai putem odihni. Va trebui să stăm la volan 400 de ore și să străbatem, în ritm de cursă, o distanță de 26 000 de km. Lucru fără precedent în istoria automobilismului. Căci nici chiar maratonul transcontinental Londra-Sydney de la sfîrșitul anului 1968, pe care toate ziarele l-au numit „raliul secolului”, nu se poate compara cu ceea ce va trebui să facem noi. Traseul trece pe teritoriul a 10 țări europene și 15 americane. Pe primejdioase serpentine din Balcani, Alpi, Apenini, Cordilieri și Anzi. Prin pampa argentiniană, prin cețurile Portugaliei, prin praful drumurilor vicinale brazilieni, prin regiuni stîncoase, fără drumuri practicabile, din Bolivia și Peru. Prin locuri unde, pe distanțe de cîte 200 de kilometri, nu există uneori țipenie de om. La o altitudine de aproape 5 000 de metri, unde motorul își pierde circa 80 la sută din putere. Vom avea de înfruntat 19 etape cu lungimi variînd între 82 și 900 de km, în care viteza medie nu va trebui să coboare sub 110 km pe oră. Din cele 400 de ore de drum, cel puțin 42 vom fi deasupra norilor. Pe scurt, ar fi trebuit să dorm puțin înaintea unei plimbări atît de promițătoare.

Cu toate acestea, n-am putut lăsa deoparte jurnalul, în care voiam să transcriu neapărat o frază pe care o gîndisem cu o lună în urmă, într-o seară de martie cînd, extrem de obosit, mă prăbușisem în pat și începusem să-mi imaginez cum aveam să iau startul la Londra.

Cele două luni dinaintea raliului au fost, într-adevăr, foarte grele, căci ne-am pregătit nu numai mașinile, ci și pe noi înșine: am studiat experiența precedentului maraton, am citit despre țările prin care urma să trecem, am cercetat traseul și am făcut antrenamente speciale în barocameră. Pe scurt, am avut destule de făcut. Incît, la începutul lui aprilie, cînd am trimis mașinile la Riga, spre a fi îmbarcate și transportate la Londra, am răsuflet cu toții ușurați.

La Londra se adunaseră cei mai celebri piloți de curse automobilistice din toate continentele, floarea sportului automobilistic. Australianul A. Tubman, argentinianul D. Migliore, frații Scherger din Kuweit, D. Lynders din Thailanda, mexicanul Perez Vega, americanul B. Chuhua și chiar M. Tîrel din Antigua, ca să nu mai vorbesc de campionii europeni din ultimii ani: francezul René Trautman, belgianul Gilbert Stepeler, polonezul Sobeslav Zasada, finlandezii „zburători” Timo Myakkinen, Hannu Mikkola și Rauno Aaltonen, celebrul suedez Gunnar Palm, Andrew Covan — cîștigătorul „raliului secolului”, Paddy Hopkirk, clasat pe locul doi în aceeași competiție, francezii Guy Verrier și P. Colteloni, spaniolul Cesare Val, olandezul R. Jansen...

Numai de cît am aflat că echipa „Ford-Escort”-ului era, de fapt, cel mai bun grup de automobiliști din lume. Îi cuprindea pe polonezul Zasada, suedezul Palm, belgianul Stepeler, englezul Clark, mexicanul Perez Vega, cei trei finlandezi „zburători” și irlandezul Tony Fall în pereche cu fotbalistul englez, cîndva celebru, Jimmy Grievens. Cu excepția acestuia din urmă, aproape toți fuseseră în diverse perioade campioni europeni la diverse raliuri. Perez Vega cîștigase de cîteva ori concursul de dirt-track al S.U.A., iar Clark era bine cunoscut din raliul Londra-Sydney.

Dar și alte mărci de automobile erau bine reprezentate. Mă refer la „Citroën”, „Mercedes”, „Triumph” care aveau echipaje alcătuite numai din vedete. Trebuie să adaug totuși că și echipajele de pe „Moskvici-412” aveau la activul lor succese importante. Printre

sovietici se aflau Leonti Potapcik, cîștigătorul raliului internațional „1 000 de lacuri” din Finlanda, Gunnar Holm, învingător în „Raliul Poloniei” și șapte dintre participanții la raliul Londra-Sydney din 1968.

Startul de pe Wembley

Deocamdată, zvonurile despre marile dificultăți ale maratonului nostru n-au fost confirmate. Deși aici, la Sofia, nu

În America de Sud...

ne-am putut odihni decît puțin după cîteva zeci de ore de cursă neîntreruptă, nu mă simt încă obosit.

Dar să relatez lucrurile în ordine cronologică. Am luat startul, la Londra, de pe stadionul Wembley, în prezența, cred, a 50 000 de spectatori. Erau de față mulți arbitri, mecanici, ziariști, însoțitori care se tot foiau între stadion și locul îngrădit unde staționau mașinile. Totuși ordinea a fost respectată. Mașinile au luat startul la ora fixată. Automobilele noastre au numerele 21, 28, 40, 71 și 84, situație nu prea fericită, întrucît am fi dorit ca pe traseu să fim aproape unii de alții. De aceea Astafiev era foarte nemulțumit; el trebuia să ia startul în minutul 21, iar Lifșiț abia peste două ore, pentru că între primele 44 de mașini și ultimele se făcea o pauză de o oră.

Cei dintîi kilometri ai lungului maraton au fost pentru mulți foarte grei. Chiar Paddy Hopkirk, londonez de origine, a observat nu fără umor:

— Cred că după ce vom ieși din Londra, cu străzile-i atît de aglomerate, vom încheia cea mai neplăcută parte a călătoriei.

A doua zi seara am debarcat la Boulogne, de unde a început la 37-a oră de călătorie. Etapa n-a fost deloc ușoară. În R.F.G., de pildă, o ploaie torențială a ținut în loc la Saarbrücken multe mașini. Dar și cînd am ajuns în Ungaria ploaia cu găleata. În Iugoslavia a trebuit să circulăm cu mare prudență, întrucît avuseseră loc un cutremur la Skopje. Fuseserăm preveniți, de altfel că în sudul țării erau consemnate în continuare mișcări tectonice.

N-am fost scutiți nici de avarii. Scorul l-a deschis la numai 10 km de Boulogne englezul Lloyd, care în timp ce

cobora cu „Triumph”-ul lui un munte a pierdut, spre norocul lui însă, roata dreaptă din spate. Spun spre norocul lui, pentru că dacă ar fi fost vorba de o roată din față lucrurile s-ar fi putut sfîrși prost. Așa însă roata a fost repede înlocuită și Lloyd a ajuns la timp la punctul de control.

Și mai norocos a fost totuși echipajul unui „Ford-Escort” care, circulînd cu 120 de km/oră, s-a ciocnit cu un autocamion aflat și el în plină viteză. Se părea că deznodămîntul tragic era inevitabil. „Ford”-ul s-a dat de cîteva

reportaj,
reportaj reportaj,
portaj reportaj repor
taj reportaj reportaj re,
reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repo
j reportaj reportaj reportaj,
ortaj reportaj reportaj repor
aj reportaj reportaj reportaj

tacolul”, cu deosebirea că de astă dată a rămas intact și automobilul. Mașina lui, un „Triumph-2,5” a zburat literalmente de pe șosea, s-a dat peste cap de cîteva ori, după care s-a rostogolit vreo 20 de metri pe o pantă abruptă. Dar echipajul, care „executase” împreună cu automobilul aceste piruete, a coborît din mașină de parcă nu s-ar fi înfrîmplat nimic, a tras automobilul pe șosea și și-a continuat cursa.

Am relatat întîmplarea și pentru ca cititorului să nu-i înghețe singele în vine cînd va afla de cel de al doilea episod.

Dar iată cum s-au întîmplat lucrurile. Ultima parte a traseului european, anume aceea dintre orașele portugheze Arganil și Pampilhosa, pe care trebuia să circulăm cu viteză, nu îngrijora pe nimeni. Se știa că e vorba de o distanță de 76 de kilometri, dintre care 64 pe un drum de munte acoperit de grohotiș și numai în cîteva locuri cu serpentine periculoase.

Serghei Tenișev și coechipierul lui, Valentin Kisliș, porniseră la drum într-o dispoziție excelentă. Știau că după această porțiune de drum se încheia cursa prin Europa și urma Rio de Janeiro.

Drumul urca, lucru mult mai agreeabil pentru participanții la curse automobilistice decît coborîșul, dificultățile deosebite nu erau și numai pietricelele care zburau de sub roți și loviturile surde în caroserie aminteau că pînă la Rio de Janeiro mai era oarecare distanță. În plus, cu doi kilometri înainte de a ajunge la un defileu, ceata se îngroșase mult. Cercetînd harta, coechipierul i-a spus lui Tenișev:

— După defileu urmează o coastă bruscă. Imediat după o casă, la o răscruce. Deci, cum vezi casa, frînezi!

Serghei a clătinat aprobator din cap. Pentru moment nu avea motiv de îngrijorare, întrucît abia urma să treacă defileul. După aceea a început coborîșul și Tenișev a intrat în viteză a treia.

Dar iată cum mi-a povestit nefericita întîmplare chiar Kisliș:

— Începuse coborîșul; eu eram cu ochii în patru din pricina ceții, căci nu mă puteam bizui numai pe indicațiile hărții. Trebuia și eu să fiu cu băgare de seamă. I-am mai spus și lui Serghei încă o dată: „Cum vezi casa, frînezi!” Vizibilitatea era slabă, viteza noastră, deși mergeam cu a treia, destul de mare, dat fiind că ne aflam totuși în munți... Curînd am văzut și casa. Amindoi în același timp. Era chiar aceea însemnată pe hartă. Numai că noi zburam spre ea ca un bolid. M-am uitat la Serghei și am înlemnit. Deși apăsase pedala frinei la limită, viteza creștea. Nu mai aveam frînă. Și nici nu aveam loc pentru o manevră care să ne scoată din impas. Ne aflam într-o așezare de munte, pe marginea drumului erau mulți spectatori, în dreapta parcase un „Volkswagen”, iar în stînga era casa pe lingă care trebuia să cotim, lucru imposibil însă cu asemenea viteză. Ce era de făcut? Alergam direct spre prăpastie.

Am ținut să reproduc exact relatarea pe care mi-a făcut-o calmul și echilibratul Valentin Kisliș, pentru că dacă aș fi descris eu întîmplarea cred că aș fi împănăt-o cu exclamații. Căci la cîteva minute după catastrofă, am ajuns și eu acolo și mi-am putut imagina exact cum s-au petrecut lucrurile. Incît am simțit fiorii morții numai la gîndul că pe o asemenea pantă și la viteza cu care circulam mi s-ar fi putut defecta frîna.

I. Klemanov

(Va urma)

CINEMA

O bere și cu caporalul

Ambițiile comice ale realizatorilor filmului „Cele șapte logodnice ale caporalului Zbruev” se anunță încă din generic. Ei n-au vrut să irosească nici această mică parte introductivă, de obicei neutră, dînd oricum lungă listă de nume, ci au folosit-o pentru o primă sugestie, pentru o primă făgăduială. Iar cînd, în continuare, chiar la începutul propriuzis al filmului, apar cei trei ostași-rapzozi de tot hazul, care într-o poză rigidă de „nu mișca în front!” (nici nu mișcă decît buzele și degetele pe mandoline și pe armonică, de parcă pe dinaintea lor ar tot trece generali) cîntă, într-o baladă modernă, isprăvile eroului în haină militară Kosteia Egorov, spectatorul se instalează mai comod în scaun, savurînd plăcerea a două ore de bună dispoziție. Și nu se înșală. Autorii își țin promisiunea.

Poetul Ilie Constantin, un timp semnat — mult gustat — al cronicii filmului în revista „Luceafărul”, a folosit o dată un criteriu foarte simpatic de a-i aprecia pe actori și personaje lor. Despre cei care îi plăceau a spus că ar bea cu ei o bere. Sintem siguri că alături de Alberto Sordi, Jean-Paul Belmondo,

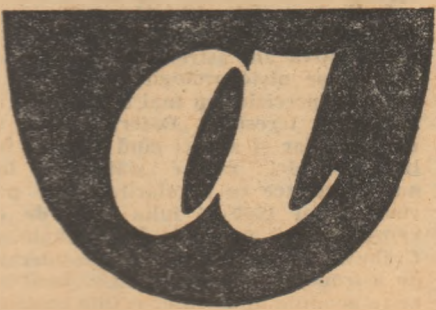
Natașa Varlei, a cincea logodnică

Ursula Andress, Raquel Welsh și alți cîțiva, l-ar fi pofțit la masa lui pe actorul Semion Morozov și ar fi ciocnit bucurosi o halbă cu el.

Semion Morozov și al său Kosteia Egorov sînt o mare reușită a filmului.

Nu se întîmplă des ca filmele comice să lanseze eroi. De aceea, cînd totuși se întîmplă, evenimentul trebuie aplaudat. Kosteia Egorov este un erou, un erou popular dintr-o familie mare și internațională. Dintre înaintașii lui ruși l-am putea numi pe Vasili Tiorkin. Egorov este un Tiorkin în timp de pace și foarte tînăr, care abia pornește pe cont propriu în viață și încă mai crede că tot ce zboară se mîncîcă, de unde i se și trag încurcăturile. Dar încă de pe acum se ghicesc sau se vîd în el virtuțile acestui gen de personaj și nu încapă îndoială că tinerelul inimos, naiv și caraghios se va

arta
ca arta arta
arta arta arta
arta arta arta arta
ta arta arta arta arta
arta arta arta arta arta
ta arta arta arta arta art
arta arta arta arta arta

transforma cu anii într-un om de nădejde — unul din acei Ațlași anonimi pe care se sprijină lumea — și nu-și va pierde pînă la moarte trăsătura fundamentală: optimismul, umorul.

Inventivitatea scenariului îl pune pe Egorov să treacă prin tot felul de pătani hazlii în cursul unui turneu „de vedere” pe la cele șapte posibile logodnice. Prilej nu numai pentru Semion Morozov de a-și etala talentul, ci și pentru alți actori de a schița „caractere”, mici portrete, între care acela al Elenei Solovej — femeia-crampon, plicticoasă și la urma urmei întristătoare care își supune candidații la un savuros examen etico-cultural, și acela al lui Leonid Kuravliov, viitor preot de parohie în căutare de nevastă, sint memorabile.

Pe măsură ce turneul se consumă și caporalul — Barbă-Albastră, proaspăt eliberat din armată, se convinge că a luat în serios tot ce i-au scris cele șapte corespondente necunoscute, că pentru una, actriță, corespondența era un simplu mijloc de legătură cu masele, pentru alta, un punct din „planul de activitate” etc., se dezumflă și ajunge la a șasea mult mai aproape de esența lui adevărată, Acolo, la țară, la coasă (ce gest frumos, cositul), se și simte de altfel el, țărănul de ieri, cel mai la largul lui.

Filmul este savuros de la un capăt la altul și dacă ar fi după noi, le-am sugera autorilor să nu-l abandoneze pe Kosteia Egorov. Viața lui ne-ar mai putea interesa. Fiindcă este ca unul din acei cunoscuți întîmplători care îți devin familiari deodată și ai vrea din cînd în cînd să știi ce mai fac.

Iulia Scutaru

INTERVIU

PAUL SCOFIELD:
Talentul este
muncă continuă

Pentru un actor celebru, Paul Scofield este foarte rezervat și tăcut. Acor-dă interviuri atît de rar, încît e greu să ți-l imaginezi în afara scenei. Adus doar pentru cîteva clipe la realitate de aplauzele spectatorilor, el se întoarce, îndată ce se sting luminile rampei, în lumea ficțiunii artistice.

Scofield are trăsături mari, părul că-runt, pungi grele sub ochii căprui. Vocea lui pare și mai puternică decît de pe scenă. Actorul mărturisește că evită să dea interviuri, socotindu-le un mijloc de autopublicitate care poate deveni plicticos.

— Numai publicul ne ajută să simțim dacă ceea ce facem pe scenă e bine sau rău. Reacția sălii este o adevărată hrană spirituală pentru noi. Orice spectacol are două etape. În perioada pregătitoare regizorul este cel care-l conduce pe actori la repetiții. În a doua etapă, care începe după premieră, cînd actorii au stabilit deja contactul cu spectatorii, regizorul își pierde toată autoritatea. Regizori devin acum spectatori.

La întrebarea cum poate fi păstrat acest contact dacă piesa ține mult timp afixul, Scofield explică:

— Secretul e ca jucînd mult timp același lucru, să nu pierzi claritatea gîndirii. Piesa lui Anouilh „Inelul Lunel”, de exemplu, a rezistat doi ani, seară de seară. Era foarte greu ca la sfîrșitul acestui răstimp să nu jucăm mecanic. Mi s-a întîmplat chiar un caz de deconexiune totală. Partenera mea Sibyll Thorndike a intrat în scenă, ea de obicei, și din greșeală a răsturnat un obiect. Am făcut ce era normal în situația dată: m-am aplecat și l-am ridicat. Dar, intrucît era un gest nou față de ceea ce făcusem de atîtea ori pînă atunci în scena respectivă, am uitat cu desăvîrșire ce urma mai departe, pînă și titlul piesei îmi ieșise din minte. Au fost clipe îngrozitoare. Cînd ești pe scenă n-ai voie să te deconectezi, să te gîndești la nimic altceva — nici la trecut, nici la viitor, ci numai la ceea ce faci atunci, acolo.

Ultimul mare succes cinematografic al lui Paul Scofield este „Regele Lear”. Deși a jucat același rol și pe scena Teatrului Memorial Shakespeare, pe ecran a făcut un lucru cu totul deosebit. De altminteri filmul regizorului Peter Brook este o operă de sine stătătoare și nu o simplă adaptare a spectacolului de teatru.

Acum, Scofield se pregătește pentru alt film, „Clownul albastru”, al cărui scenariu a fost scris de un scriitor american puțin cunoscut, James Salter.

— Este o istorie ciudată, dar vreau să o joc. În general simt nevoia de cunoștința cu scriitorii noi; ei îmi pot da un nou impuls.

Am auzit pe cineva spunînd că „actorii sînt un fel de camere de închiriat”. Îi relatez. Scofield rîde:

— Totul depinde de natura relațiilor. Mie nu-mi place rolul de vas care așteaptă să fie umplut. Trebuie să înghiț și să diger ceea ce mi se dă. Trebuie să fii activ, să-mi aduc contribuția. Altfel nu pot.

Paul Scofield s-a născut în 1922, în sătucul Hurstpierpoint din comitatul Sussex. Tatăl lui era directorul micii școli parohiale la care au învățat Paul, fratele lui John și sora lui Mary. Mama era catolică, tatăl protestant, astfel încît „cîteva zile pe săptămînă eram mici protestanți, cîteva — mici catolici”.

N-a contribuit oare spectaculozitatea serviciului religios catolic la trezirea interesului său pentru teatru?

— Nu-i exclus. Neam de neamul nostru n-a avut de-a face cu teatrul. Într-adevăr, în atmosfera liturghiei există ceva dramatic.

La 13 ani Scofield a urcat pentru prima dată pe scenă, interpretînd rolul... Julietei la o serbare școlară. Actorul vorbește cu entuziasm despre Shakespeare, despre necesitatea ca elevii să-l joace la școală pe marele dramaturg, să facă efortul de a-l înțelege.

La 17 ani Scofield s-a înscris la conservatorul teatrului din Croydon. Teatrul a fost universitatea lui. De atunci a făcut o mare carieră scenică.

În momentul de față, la Teatrul Național din Londra, joacă în două spectacole: „Căpitanul din Copenhaga” și „Regula jocului”, dar se simte de parcă ar fi tot timpul în faza de pregătire a unei premiere.

— Perfecțiunea n-are capăt. Cred cu toată convingerea că n-am atins limita. Trebuie să mai învăț, poate să încerc chiar să pun în scenă o piesă, ceea ce încă n-am făcut pînă acum.

O revistă de specialitate engleză a scris nu de mult că Laurence Olivier, John Gielgud și Paul Scofield încheie „secolul de aur” al măiestriei actoricești în Anglia. Scofield nu-i de acord cu această afirmație. Anglia are, după părerea lui, o nouă pleiadă de actori tineri. Este un admirator al talentului lui Anthony Hopkins și Albert Finney, dar adaugă că talentul nu-i totul: „Munca, munca, asta-i datoria noastră, sensul vieții noastre”.

(Din „Za rubejom”)

REFLECTOR

● Brigitte Bardot, Françoise Hardy, Catherine Deneuve, și alte vedete ale ecranului francez au înființat la Paris „Asociația pentru apărarea vieții private a actorilor”, care-și propune apărarea demnității actorilor de indiscrețiile presei de scandal.

● Pentru aniversarea a 150 de ani de la nașterea lui Dostoevski, Andrzej Wajda va ecraniza romanul „Demonii”. Filmul va fi realizat pe scheletul spectacolului pus în scenă tot de Wajda la un teatru din Cracovia.

● Filmul „Umor de vagon”, a cărui vedetă feminină este Jeanne Moreau, evocă aventurile unei tînere provinciale în capitala Franței.

● Actorul american Marlon Brando va compărea în fața unui tribunal din California pentru insultă adusă poliției. „Insulta” constă din faptul că, vorbind la televiziune în orașul Oakland, Brando a povestit cum, în 1968, tînărul negru Bobby Hutton a fost împușcat de poliție în cursul unuia dintre atacurile obișnuite asupra „panterelor negre”. Și deși actorul n-a dat nume, trei „apărători” californieni al ordinii publice s-au simțit calomniali și s-au adresat tribunalului, cerînd cîte două milioane de dolari daune.

● „Orașul”, filmul despre Roma al lui Federico Fellini, este interpretat de „cei mai tipici italieni” ai ecranului peninsular: Anna Magnani, Alberto Sordi, Marcello Mastroianni, Aldo Fabrizi, Renato Rascel.

Studiu din baletul „Sculptură de Rodin” pe scena Teatrului de miniaturi din Moscova

TEATRU

De la „Minunile Sfintului Antoniu” la „Antoniu și Cleopatra”

La 13 noiembrie 1921, teatrul „Vah-tangov” și-a făcut debutul în viața teatrală a Moscovei cu spectacolul „Minunile Sfintului Antoniu”. În septembrie 1971, și-a deschis cea de a 50-a stagiune cu „Antoniu și Cleopatra”.

Regizorul Evgheni Simonov a ales tragedia shakespeariană, pentru că a simțit în ea pulsația vie a vremurilor cînd Roma purta războaie interminabile, cînd lumea era meru împărțită și crolită, iar aceste dureroase operații treceau prin inima însingurată a poporului. Printre cei care își făcuseră din război o condiție firească excelau Marc Antoniu și Octavian August. Victori și înfrîngerii, înfrîngerii și victoriile, alianțe vremelnice și vrajbă necurmată, aceasta era viața lor, care zguduia zidurile caselor sărace, destinele oamenilor simpli. Dar odată s-a întîmplat ceva neprevăzut. Cu ocazia unei incursiuni în Răsărit, Antoniu a întîlnit-o pe Cleopatra, regina Egiptului, și dragostea pentru ea l-a făcut prizonier, pe el, neînfricatul comandant, care nu cunoscuse niciodată captivitatea.

Shakespeare a făcut din Antoniu și Cleopatra un nou cuplu, matur, de Romeo și Julieta. Ca și celebrul adolescent, cei doi oameni în toată firea mor și ei: dragostea nu poate trăi în lumea urii, a războiului. Dar tragedia există nu numai în afară, ci și în sufletele personajelor. De vină e și Antoniu, care a ridicat primul sabia. De vină e și Cleopatra, care socotise pînă atunci dragostea numai ca pe un mijloc de intrigi politice și de consolidare a puterii. Și e vinovat și August, fostul aliat al lui Antoniu, fiind că pentru el Romeo și Julieta sînt doar un obstacol care îl încurcă și îl irită și care trebuie înlăturat, înlăturat din principiu: puterea și dragostea sînt incompatibile.

În cele trei roluri principale, un trio de „magnifici”: Iulia Borisova (Cleopatra), Mihail Ulianov (Marc Antoniu), Vasili Lanovoi (Octavian August).

tehnica
tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica tel
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica t
tehnica tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica te

CHIMIE

Impasibilul element 22

Publicațiile de specialitate din diverse domenii anințesc tot mai des de titan. Dar de ce a devenit atât de prețuit acest metal care a început să fie produs industrial de mai puțin de un sfert de secol?

În primul rând e ușor; greutatea lui specifică este doar cu puțin mai mare decât aceea a aluminiului. Cu toate acestea titanul este foarte rezistent din punct de vedere mecanic.

În al doilea rând titanul suportă foarte bine temperaturi mari, care nu-i modifică cîtusi de puțin proprietățile.

În al treilea rând are o remarcabilă rezistență la coroziune. În timp ce aurul se dizolvă repede în așa-numita apă regală, un amestec de acid clorhidric și acid azotic, titanul rămîne indiferent. Apa de mare, care distruge în cinci luni o tablă de aluminiu cu grosimea de 1 mm și în patru ani una de oțel inoxidabil, este neputincioasă în fața titanului. Calculele făcute în urma unor experiențe recente au arătat că în 1000 de ani apa de mare abia ar reuși să distrugă un strat de titan de circa 0,02 mm! O interesantă experiență a fost făcută și de dr. Iuri Senkevici care, după cum se știe, a participat, alături de Thor Heyerdhal, la traversarea Atlanticului cu „Ra-2”. Medicul sovietic a luat cu el o trusă de instrumente chirurgicale confecționate din titan, care au suportat perfect lunga călătorie într-o climă caldă și umedă.

Datorită acestor trei proprietăți de primă importanță, titanul și aliajele lui (îndeosebi cu aluminiu și vanadiu sau cu aluminiu și crom) au ajuns de neînlocuit în tehnica modernă. Avioanele supersonice, navele și rachetele cosmice nu se mai pot lipsi de titan.

Dar prețiosul metal are perspective vaste și în medicină, întrucît este acceptat ușor de organism și acoperit repede cu țesut viu. De aceea se pretează la confecționarea pieselor necesare pentru repararea fracturilor complicate ale oaselor și pentru alte scopuri ortopedice.

Deși prețul de cost al titanului și aliajelor lui este mult mai mare decît al oțelurilor inoxidabile, utilizarea lor se dovedește economic avantajoasă în multe împrejurări. La producerea nichelului, de exemplu, pompele obișnuite confecționate din oțel aliat cu crom și nichel sînt totuși atacate de substanțe chimice agresive, devenind inutilizabile după circa două luni. Pompele de titan, introduse experimental, funcționează de cîtiva ani fără cea mai mică defecțiune.

PSIHLOGIE

Alegerea e prea grea...

Un pescăruș șade cuminte în cuibul lui de iarbă uscată. În timp ce clocește își ține aripile lungi lipite de trup și piciorușele roșii vîrite sub el. Barca care tocmai trece prin dreptul lui îl lasă împerturbabil pînă cînd din ea izbucnesc brusc niște sunete neobișnuite. Pescărușul nu știe cum să procedeze: să-și vadă de cloceț sau să se ducă să constate ce-i cu zgomotul care a rupt liniștea după-amiezii. Pînă la urmă nu face nici una, nici alta, ci se aruncă în apă și se spală energic.

O gorilă se plimbă prin pădurea ecuatorială din apusul Africii, sprijinindu-și cele aproape 250 de kilograme pe toate patru membrele. La 200 de metri de ea, un vîntor încearcă să se strecoare cu jeep-ul prin vegetația luxuriantă. Cînd zărește intrusul, maimuța se lasă cu toată greutatea pe membrele posterioare, își îndreaptă trupul pînă ce atinge impunătoarea înălțime de 1,70 m și începe să se bată în piept cu furie.

Mai aproape de noi, o fată coboară îngrijorată din automobil după ce, din

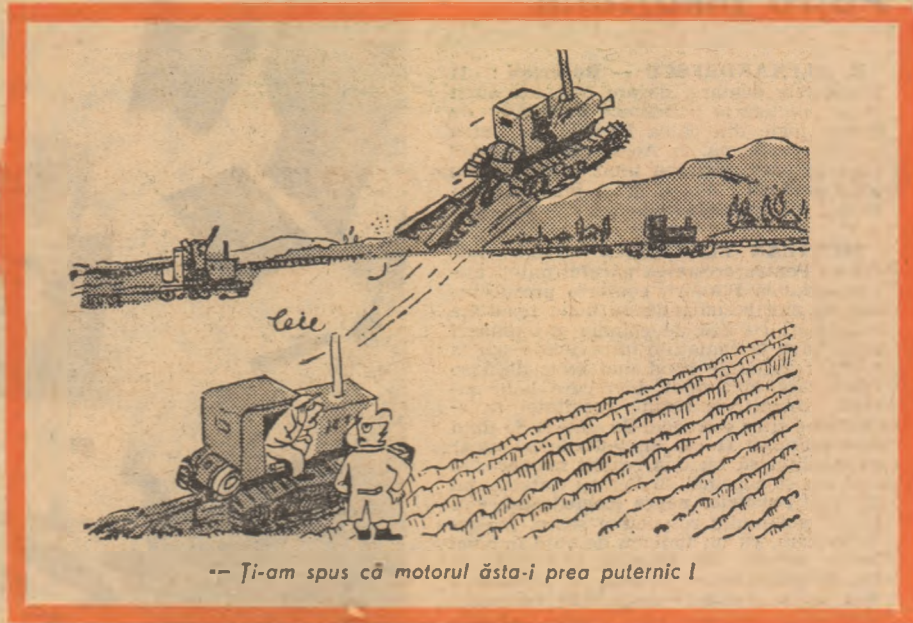

vina ei, a provocat o mică ciocnire la o intersecție. În timp ce conducătorul celeilalte mașini o apostrofează și milițianul se apropie de ei, fata își scoate oglinda din poșetă și-și aranjează coafura.

Au aceste trei incidente ceva comun între ele? Deși la prima vedere s-ar părea că nu, au chiar foarte mult. Ca și alte animale, pescărușul, gorila și femeia vădesc un comportament „substitutiv”. Confrunțați cu o situație conflictuală, au de ales între cel puțin două răspunsuri logice. Dar în loc să se hotărască pentru unul din ele, răspund aparent ilogic. Pescărușul nu știe dacă să continue să clocească sau să plece în cercetare și se holărăște să facă baie. Gorila nu-și dă seama dacă trebuie să rămînă pe loc sau să fugă și atunci se bate cu pumnul în piept. La fel, fata vinovată de accident ar vrea grozav să scape din situația neplăcută, dar și să rezolve încurcătura și, în schimb, se piaptănă.

Comportamentul de substituție n-a fost recunoscut decît acum treizeci de ani; cercetătorii nu i-au studiat încă toate manifestările la diverse animale și n-au ajuns la un acord cu privire la explicația lui. Cea mai plauzibilă explicație pare să fie cea a dezinhibării, avansată de doi antropologi după vaste cercetări pe teren. După cum afirmă aceștia, modalitățile de comportament au o ierarhie a lor, în care cele mai importante — cum sînt impulsurile gorilei de a ataca sau de a fugi — inhibă pe cele mai puțin importante — printre care și bătutul în piept. Cînd apar simultan două impulsuri egale ca importanță ele se anulează reciproc și nici unul nu este transformat în acțiune. În acest caz este dezinhibat un comportament care ocupă un loc inferior în ierarhie, deci se produce o deplasare, o substituție.

Oricare i-ar fi, însă, explicația, comportamentul de substituție este întîlnit la multe specii animale. Astfel, s-a

-- Ți-am spus că motorul ăsta-i prea puternic!

văzut că unele insecte mîncă lacom cînd resimt impulsuri contradictorii. Un pește se apucă să-și construiască febril cuibul tocmai cînd un intrus se îndreaptă spre teritoriul lui. Pe măsură ce intrusul se apropie, își intensifică activitatea de construcție. Multe păsări simulează o împerechere cînd apare o amenințare reală sau imaginară.

Babuini, gorile și oameni au fost văzuți căscînd în situații care-i puneau în încurcătură. Antropologii au constatat că, înaintea examenelor grele, chiar dacă au dormit bine, unii studenți cască de repetate ori și în mod aproape inconștient, gîndindu-se la încercarea care-i așteaptă. Sau ciți dintre noi nu ridică din umeri, dau din cap sau se scarpină în cap cînd se simt într-o situație nesigură? Fluieratul este în general o manifestare a lipsei de griji, dar la unii oameni arată o activitate substitutivă atunci cînd sînt speriați și nu știu cum să răspundă la teamă. O seamă de antropologi socotesc chiar că obiceiuri regretabile, ca mîncatul în exces și alcoolismul, ar putea fi și ele datorate unui comportament substitutiv. Pe de altă parte mulți antropologi, psihiatri și sociologi privesc cu optimism posibilitățile de utilizare dirijată a acestui tip de comportament. Un domeniu de aplicare ar fi tensiunile dintre soți, care ar putea fi deviate în așa fel încît să nu ducă la conflicte grave și la instalarea unei nemulțumiri permanente.

Pînă una-alta se adeverește însă din nou că omul are multe de învățat din lumea animală.

METEOROLOGIE

Laserul promite timpul exact

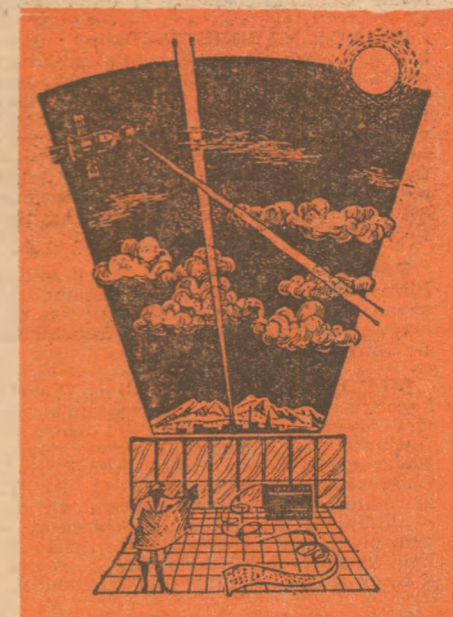
Se știe că clima este determinată de factori extrem de complecși care acționează asupra întregii pături atmosferice. Incît, pentru a se prevedea schimbările vremii și eventualele consecințe, e nevoie de informații cît mai complete despre tot ce se petrece în fiecare moment la diferite înălțimi și în toate regiunile globului. Pentru obținerea acestor date, serviciile meteo de pe glob dispun de o enormă armată de colaboratori care fac simultan zeci de mii de observații asupra întregii game a factorilor meteorologici: presiune, temperatură, viteza și direcția vîntului, umiditatea aerului etc. Și totuși această enormă masă de informații se dovedește neîndestulătoare pentru obținerea unor pronosticuri foarte exacte, întrucît majoritatea măsurătorilor sînt făcute de pe continente, care ocupă mai puțin de o treime din suprafața Terrei. Pe de altă parte, meteorologii sînt încă departe de a putea măsura toți parametrii necesari și numai straturile atmosferice inferioare sînt bine sondate.

Pentru remedierea acestor insuficiențe în ultimii ani s-a recurs la o tehnică complicată: radio-sonde, avioane, rachete etc.; dar nici noile mijloace n-au putut satisface toate exigențele. Mari posibilități pentru previziune au fost deschise abia o dată cu realizarea și lansarea sateliților artificiali meteorologici care transmit imagini televizate ale învelișului noros, ceea ce permite depistarea taifunurilor, uraganelor și altor flageluri și urmărirea mișcării cicloanelor și anticicloanelor. Cea mai promițătoare metodă de observare se anunță to-

tuși a fi aceea a sondajelor cu laser. Formula nu este prea complicată. Impulsurile razelor laser dirijate spre molecule de gaze capabile să le absoarbă energia și particulele de aerosoli atmosferici care le difuzează lumina. Înregistrîndu-se, prin intermediul unor dispozitive speciale, refracția razelor și apoi descifrîndu-se mesajele de înapoiere, se pot determina concentrația și dimensiunile corpusculilor. După care, prin măsurarea diferenței dintre frecvența impulsurilor laser inițiale și impulsurilor retur, se obține viteza vîntului. Iar dacă se procedează la un sondaj prin cupluri de impulsuri de frecvență aproximativ egată, poate fi măsurată concentrația de molecule a diferitelor gaze, ceea ce duce la cunoașterea presiunii atmosferice.

Laserele cu rubine pot emite impulsuri cu o lungime de cîteva zeci de miliardimi de secundă și o forță de mai multe sute de megawați, amplificarea fasciculului făcînd un unghi de cîteva minute. Ceea ce înseamnă că, chiar la o distanță de 10 km de la sursa de lumină, porțiunea de atmosferă luminată de rază se prezintă ca un „cilindru” cu un diametru și o înălțime de ordinul a 10 m. Experiențele făcute au dovedit că un astfel de impuls are destulă energie pentru trimiterea unui semnal la o altitudine de 30-40 km. Dar există și lasere capabile să producă impulsuri și mai puternice, cu frecvență și mai înaltă; în felul acesta, sondajele dobîndesc, în comparație cu alte metode, o precizie realmente fantastică. Și cum laserele cu rubine pot trimite zeci de impulsuri pe secundă, ele permit și studierea dinamicii fenomenelor atmosferice care se petrec într-un ritm foarte accelerat.

Sondarea atmosferei de pe pămînt și oceane prin intermediul laserelor mon-

tate la bordul unor stațiuni orbitale cosmice poate deschide astfel meteorologiei perspective imense. Dar ele vor permite și măsurarea altitudinii diferitelor puncte de pe suprafața terestră cu o aproximație de cîteva zeci de centimetri, studiarea misterioaselor formațiuni care sînt norii luminescenți, determinarea gradului de limpezime a diferitelor bazine de apă etc. O largă utilizare o vor căpăta și lidarurile, radarele cu laser, care vor descoperi în atmosferă straturile de aerosoli și norii invizibili cu ochiul liber. Grație acestor instalații, meteorologii au și început de altfel să cumuleze date referitoare la limita inferioară și grosimea norilor luminescenți, repartiția verticală a umidității în straturile inferioare ale atmosferei.

Poșta medicului

R. ALEXANDRESCU — București : 1) Implanțele dentare, despre care am auzit că se practică la policlinica Facultății de stomatologie din calea Plevnei, ar putea rezolva problema. 2) Acest „facies lunar” nu este oare urmarea unui tratament cu corticosteroizi? Poate ar fi bine să consultați un endocrinolog.

MUNTEAN ECATERINA — Cugir, jud. Alba : Pentru creșterea părului puteți utiliza loțiunea Pilofort, conform prospectului. Se mai recomandă cu bune rezultate badijonări cu apă de colonie și expuneri progresive la radiațiile ultraviolete sau la soare, rezultatele fiind mai bune dacă se efectuează în timpul unei cure heliomarine. Uneori, se obțin rezultate satisfăcătoare și cu estrogeni de sinteză de tipul Sintofolinului (1 cpr., zi, 5-6 zile pe lună) cu condiția să nu dea reacții mamare, în care caz se suprimă. 2) Pentru tratamentul zilnic al punctelor negre (comedoane) veți șterge porțiunile respective seara, înainte de culcare, cu un tampon de vată imbat într-o soluție de pepsină, acid citric și apă în părți egale. O dată pe săptămână veți freca regiunile respective cu mălai înmuiat cu apă sau lapte. Pentru îndepărtarea punctelor negre, aburiți obrazul timp de 10 minute deasupra unui vas în care fierbe apă cu flori de mușețel, la care adăugați câteva picături de tinctură de benzoe. Uscați obrazul cu un șervețel de hirtie, apoi cu miinile bine spălate și unghiile tăiate, înveliți două degete în tifon steril și stoarceți ușor punctele, nu într-o singură ședință, pentru a nu irita prea tare pielea. După aceea, dezinfecțați obrazul cu o soluție alcoolică și aplicați o mască emolientă de zeamă de roșii cu caolin, pină se formează o pastă.

B.N. — București : Cititi articolul „De la afte la stomatita aftoasă” apărut în nr. 23 1971 al revistei noastre.

SB. 13 Sibiu. — Mai presus de aspectul ei medico-legal, ideea sinuciderii, care vă torturează atât de mult încât ne rugați să-i consacram un articol special, este — cum arăta Albert Camus în eseul său „Mitul lui Sisif” — o mărturisire „că ești depășit de viață sau că nu o înțelegi”. După cum merită să reflectăm și asupra cuvintelor pe care le rostesc Ivan către fratele său Alioșa, în „Frații Karamazov” de Dostoievski: „Dacă n-aș avea încredere în viață, dacă mi-aș pierde credința în femeia iubită, în existența ordinii universale, dacă m-aș convinge că totul nu este decât un haos blestemat și fără nici o noimă, poate chiar diabolic, de-ar fi să sufăr cele mai cumplite dezamăgiri ce se pot abate asupra unui om, eu tot aș mai fi dormit și trăiesc, fiindcă o dată ce mi-am lipit buzele de cupa vieții, nu m-aș, îndura s-o zmulg de la gură până n-aș deșerta-o până la fund!” Acesta e și răspunsul nostru la confesiunea dv.

MARIUS PR. — Cluj : În candidoza genitourinară, intradermoreacția cu levurina este un test cu valoare relativă, deoarece el se poate menține pozitiv și mulți ani după vindecarea unei candidoze, iar prezența ciupercilor din intestin sau cavitatea bucală în stare saprofită poate ocaziona pozitivități neconcludente. În acest sens v-am ruga să ne comunicați care au fost rezultatele ultimului examen de laborator făcut. În cazul când acesta confirmă prezența Candididei, iar Stamicina singulară nu dă rezultate, printe antibioticele active față de ciupercile levuriforme cităm Tricomicina și Candicidina.

RALUCA MARINESCU — Brașov : efectele secundare ale tratamentului prelungit cu Romergan pot fi: iritații digestive, grețuri, vărsături, dureri abdominale, diaree, tulburări urogenitale (urinări frecvente), neuropsihice (agitație, tremurături, halucinații, convulsii), hematologice (leucopenie, agranulocitoză). Totuși, fiind seama de doza redusă pe care o ia zilnic soțul dv., aceste inconveniente sînt puțin probabile.

P.M.P. — Turnu Severin : Puteți utiliza Bismosal sau Bismuthum salicilicum basicum (salicilat bazic de bismut) care are aceleași indicații și efecte în tratamentul de întreținere antilucic.

SILE DONICI: — București 1) Probele hepatice, electroforeza și transaminazele sînt testele cele mai precise pentru afecțiunea dv. Ca medicație regeneratoare: Rovitrat, Pipason (sau Juvocirrhof, Liverextract etc.) vitamina C, B₆, B₁. 2) Asupra problemelor ridicate de dv. — dezlipirea de retină și cataracta — vom publica în curînd articole speciale. 3) Este vorba probabil de o fimoză cronică, a cărei singură soluție este circumcizia.

O. I. — Timișoara : Cititi răspunsul dat sub Sile Donici — București, la pct. 3. Operația este foarte simplă și nedureroasă.

LILIANA Z. — București : Frigiditatea și disporeunia (dureri la contactul sexual) sînt provocate de obicei de o hipoeestrogenie. Vulva mică și uscată — secreția glandelor lui Bartholin fiind și ea sub dependența funcției ovariene — provoacă aceste dureri greu suportabile. De aceea este necesar a se începe, sub control medical, tratamentul cu estrogeni (Estradiol sau Diefilstilbestrol) zilnic în primele 20 zile ale ciclului timp de 2-3 luni, continuîndu-se cu un tratament cu hormoni androgeni (Metiltestosteron) sau mixt androgeni+estrogeni (Estrotest) pentru a stimula libidoul.

(Continuare în pag. 11-a)

Fizioterapie

Foto : A.P.N.

IGIENA SOMNULUI

Suferiți de insomnie?

Insomnia este un fenomen frecvent. Dar specialiștii consideră că nimic nu agravează insomnia mai mult decât gîndul la... insomnia. Așadar, dacă nu puteți dormi — deși vă bucurați de toate condițiile — nu vă gîndiți la asta. Coboriți-vă din pat și ocupați-vă cu ceva care vă face plăcere. Nu vă apucați să studiați probleme de natură a vă crea îngrijorări, a vă neliniști.

În principiu, omul simte nevoia să doarmă 7-8 ore din 24. Somnul este perioada în care „bateria nervoasă” se încarcă. O reducere zilnică a duratei somnului poate avea consecințe de care la început nu ne dăm seama, însă cu timpul...

Aceste restanțe de somn sînt greu recuperabile, și de multe ori trebuie să depășească orele nedormite pentru a avea efectul reparator dorit. Așadar, nu se pot face „rezerve” de somn, nu se poate „capitaliza” somnul pentru perioadele critice de insomnie. Totuși, în cazuri excepționale, este indicat să se doarmă mai mult ca de obicei, înaintea unei perioade de „nopti albe”...

Neurologii au constatat că, oricît de grave ar fi stările de insomnie, în seara zori omul totuși adoarme. Lucrul se explică îndeosebi prin schimbarea temperaturii corpului. Astfel, cea mai mare temperatură se înregistrează seara, iar cea minimă, dimineața, pe la orele 4-5. Or, tocmai această scădere a temperaturii favorizează apariția somnului.

Relaxarea nervoasă, o distracție deconectantă înainte de a adormi favorizează, de asemenea, somnul. O lectură recreativă, o plimbare etc. sînt, la fel, indicate, în timp ce lecturile profesionale, studiarea unor probleme îngrijorătoare, enervarea duc la efecte contrarii.

De asemenea, „virtuțile” cafelei negre în izgonirea somnului sînt indiscutabile. O cafea mică după o gustare copioasă de dimineață sau după o masă suculentă, nu strică în principiu, chiar și o „cafeluță” băută cu două ore înainte de culcare poate fi considerată ca inofensivă. Cafeaua „filtru” — chiar mică, dar foarte concentrată — ca și, ce-i drept, delicioasa „nesscafé”, băute pe stomacul gol ori seara, înainte de culcare, sînt însă categoric contraindicate celor ce suferă de insomnie, de nervozitate excesivă, de temperamentalor irascibile, ca și în zilele de călduri toride.

În ce privește alcoolul, neurologii consideră că el nu se deosebește mult de... cafea, fiind tot un excitant nervos. Efectele alcoolismului sînt însă mereu altele, de la individ la individ. În general, după ce concentrația de alcool în sînge depășește anumite limite, se instalează o stare de somnolență. În acest caz, este vorba de o intoxicație alcoolică, răspunzătoare de somnul greu, agitat, caracteristic stării de beție, care după un timp se transformă într-un somn normal.

Pentru a învinge insomnia, există atît medicamente, cît și mijloace fi-

zice. De exemplu, o baie caldă înainte de culcare, un masaj de-a lungul coloanei vertebrale cu apă alcoolizată, o lingură mare cu alcool la un pahar cu apă etc. pot aduce cu sine somnul.

Și metoda „numărării”, imaginarea unei căderi de apă sau a oricărui alt fenomen ritmic pot favoriza instalarea somnului. Esențial pentru a adormi și pentru a ne bucura de un somn sănătos, odihnitor, este totuși un pat confortabil și liniștea necesară.

Un inamic al somnului, generator de neliniște și enervare, este zgomotul. Trepidația străzii sau vacarmul al cărui ecou pătrunde pînă la noi din apartamentele unor vecini turbulenți pot provoca grave insomnii.

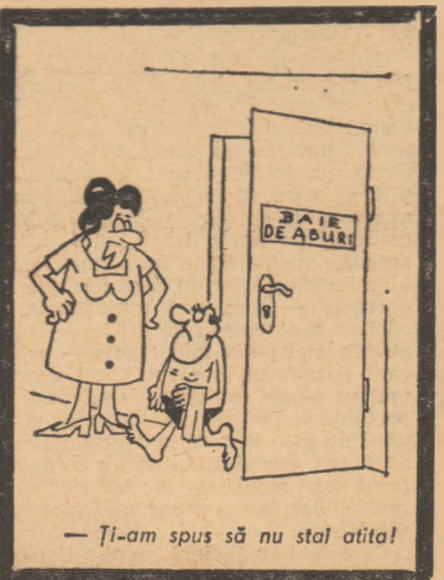
Temperatura din camera de dormit constituie și ea un factor important. Este indicat ca în camera de dormit să domnească o temperatură moderată, care să nu necesite acoperirea cu mai mult decît o pătură ușoară. Aerisirea dormitorului favorizează un somn sănătos.

Starea aparatului digestiv influențează indubitabil somnul. Se recomandă ca, în mod obișnuit, ultima masă să fie luată cu 3-4 ore înainte de culcare. Trebuie să fie o masă simplă, ușor de digerat, fără grăsimi și carne, care dă naștere unor produși secundari toxici ce irită sistemul nervos central.

Ceaiul este și el un excitant al sistemului nervos, deci contraindicat înainte de culcare.

Recomandabilă este evacuarea tubului digestiv înainte de a adormi, pentru a se elimina toxinele înmagazinate în intestinul gros ca urmare a procesului de digestie.

Fumatul înainte de culcare — ori chiar în pat — este foarte dăunător, întrucît tutunul duce la accelerarea ritmului cardiac, a respirației, iar tubul digestiv se resimte și el. Tutunul

esculap
esculap esculap
culap esculap escula
lap esculap esculap es
culap esculap esculap
culap esculap esculap escu
p esculap esculap esculap e
sculap esculap esculap escula
lap esculap esculap esculap e

provoacă reacții fiziologice care întîrzie apariția stării de somn.

Aparatele electronice care produc somnul își găsesc aplicarea cu succes în anumite insomnii, dar și în asemenea cazuri igiena somnului, cu preceptele sumar arătate mai sus, trebuie respectată.

Somnul este un proces fiziologic extrem de complex și fenomenele sale sînt greu de descris complet și documentat într-un articol. Aflat în sfera de cercetare a specialiștilor din numeroase institute științifice, el va putea fi, pare-se, „produs” în curînd tuturor celor ce au nevoie de el de către o simplă și extrem de ușor manevrabilă aparatură electronică.

ȘTIAȚI CĂ...

„Există șoareci „fabricanți” de artere? Ei bine, o curioasă experiență a fost făcută recent de către niște cercetători din Chicago. Ei au introdus în țesutul conjunctiv al șoarecilor (țesut ce se găsește între piele și mușchi) un tub pulsant prin care trece un lichid cu o presiune variată. Pulsanțele stimulează proliferarea celulelor care constituie, în jurul tubului, un nou țesut conjunctiv, analog cu acela al unei perete de arteră. Cînd se scoate tubul din „interiorul” șoarecilor, rămîne un soi de arteră care poate fi greșit în locul alteia distrusă de ateroscleroză. Această „arteră” are meritul de a fi țesut viu. Inutil de precizat, desigur, că pînă în prezent este vorba numai de o experiență tehnică și că nu ne putem gîndi încă la aplicarea practică — nici măcar experimentală — a acestui procedeu la om.

„Un grup de cercetători sovietici din Leningrad a pus la punct un procedeu prin care, dacă se insuflă pudră de sulfat de bariu în nările unui pacient care suferă de afecțiuni ale căilor respiratorii superioare, respectiv afecțiuni apar mai clare la radiografie? Pudra de bariu se dovedește a fi mult superioară celorlalte produse lichide folosite pînă acum în diagnosticul radiografic al maladiilor căilor respiratorii.

„S-a pus la punct o nouă tehnică de diagnosticare a infarctului? În cadrul unui colocriu care a avut loc recent la Paris, intitulat „Zilele internaționale de cardiologie”, au fost prezentate rezultatele așa-numitei scintigrafii, adică a noii tehnici de investigare diagnostică al cărei principiu esențial constă în introducerea în organism a unui element radioactiv sau izotop. Acest element permite obținerea unei imagini perfecte a organului respectiv, în sensul că face perceptibilă, pe o placă sensibilă, imaginea celor mai mici părți ale țesutului acestui organ, ceea ce nu e totdeauna posibil cu razele X. Realizate cu ajutorul a doi radioizotopi, cu durată foarte scurtă (cesiu 131 și indiu 113), aceste scintigrafii ale miocardului și ale cavităților cardiace permit supravegherea foarte precisă a infarctului miocardic, în faza sa acută, și în același timp recuperarea funcțională a mușchiului inimii. Scintigramele îngăduie, de asemenea, depistarea anevrismului ventricular, afecțiune care este un fel de hernie a ventriculului. Total inofensivă, noua metodă de diagnostic îngăduie să se evalueze leziunile pricinuite de un infarct, să se aprecieze regresul lor ori, dimpotrivă, să se prevină agravarea acestora. De aceea este apreciată ca avînd o importanță considerabilă...

PERU

Vechile orașe din Anzi

La treizeci de kilometri nord de Cuzco, platoul Cordilierilor, unde se află vechea capitală a Perului, este tăiat de o depresiune adâncă de 800 de metri. E o vale scaldată de vijeliosul Urubamba.

Valea Urubambei pare o oază în comparație cu munții inospitalieri din jur. Malurile riului sint acoperite de păduri, în preajma orașelelor și satelor s-au ivit ogoare și livezi. Clima e blândă, fără diferențe mari de temperatură, net deosebită de capricioasa climă din Cuzco. De aceea, împărații incași și curtenii lor își aleseseră acest loc ca reședință de vară, construind palate și temple; o parte a anului împăratul incas și intimitii lui locuiau astfel în această vale, supranumită Valea sfântă.

Era, se pare, una din cele mai fertile regiuni ale imperiului. Ogoarele cultivate cu mei și cartofi se întindeau nu numai în zona joasă de pe ambele maluri ale riului, ci urcau în terase și pe versantele munților din preajmă, terase lucrate și acum. În luncile inundaabile și pe pășunile din munți pășteau turme de lama. Era un ținut bogat, roditor, cum a rămas de altfel și în zilele noastre.

Acum însă Valea sfântă a devenit și un important centru turistic. Turisme și autobuze cu vizitatori pleacă zilnic din Cuzco într-această vale. Vara, confortabilele hoteluri sint arhipline; printre ruinele palatelor, templelor și fortărețelor incase zumzăie și făcăne camere de luat vederi și aparate fotografice. Mulțimea de turiști ia cu asalt piețele și bazarele unde se pot cumpăra covorase, pălării și papuci de casă din blană moale de lama, păpuși în costume indiene, poncho-uri strident colorate, tauri de lut, bisericuțe miniaturale.

Într-o dimineață am pornit dar și noi spre Valea sfântă. Șoseaua a mers mai întâi paralel cu calea ferată, apoi a tăiat-o și a luat-o spre nord, după care a început să șerpuiască pe la poalele unor munți scunzi — parte golași, parte acoperiți cu păduri. Uneori, trecea peste versantele lor și ne ducea dintr-o vale într-alta, adeseori foarte deosebite între ele. Bunăoară dintr-o vale gălbuie, aproape fără vegetație, presărată doar pe alocuri cu niște arbuști piperniciți și țepoși ne purta pe niște pășuni verzi cu flori

albe sau roșii. Vremea era și ea pe măsura capriciosului peisaj — cind arșiță, cind nori și ploaie. La un moment dat, însă, ne-au apărut înainte niște munți înalți acoperiți cu zăpadă. Drumul a cotit brusc și ne-a dus pe marginea unei prăpastii adânci. În vale, la aproape un kilometru adincime, se afla Valea sfântă a incașilor. Se zăreau panglica albăstruie a riului între maluri cafenii, pătratele ogoarelor cu mei, iar prin vegetația grădinilor zidurile albe și acoperișurile roșii ale caselor din orașul Urubamba. Drumul cobora într-o pantă abruptă, descriind bucle complicate. Șoferul ne-a informat rizind că drumului i se spune Brigitte Bardot, întrucât curbele-i neașteptate amintesc de capriciile frumoasei actrițe.

Urmași ai vechilor indieni

În orașelul, umbrat de copaci înalți, am oprit în curtea unui hotel pentru turiști. Cum era tocmai ora mesei, am mâncat pe terasa restaurantului și am plecat imediat mai departe.

Teșind din oraș, am pornit spre vest de-a lungul cursului Urubambei. Pe măsură ce înaintam, munții de pe cele două maluri deveneau tot mai înalți și se apropiu vizibil. Curind am ajuns în canionul Urubambei, unde riul, strâns între niște masive stâncoase, se strimtează și, gonind vijelios, coboară în trepte. Acum șoseaua mergea chiar pe mușea malului stîncos. După o călătorie fără incidente notabile am ajuns în piața orașelului Ollantaitambo.

În orașel există multe ruine ale construcțiilor incase. Dar, mai cu seamă, orașelul se află la poalele unui munte înalt, pe creasta căruia se înalță celebra fortăreață incasă Ollantaitambo, construcție la fel de măreață ca Saxaiguanman din Cuzco. De această fortăreață este legată o legendă despre căpetenia Ollantai, care a servit ca sursă de inspirație singurei lucrări dramatice despre incași pe care o cunoaștem.

Subiectul ei este cam acesta. În imperiul lui Pachacutec s-a ridicat din popor un tânăr inezestrat cu toate darurile, pe nume Ollantai, care a devenit comandant de oști. El s-a îndrăgostit nebunește de fiica împăratului, iar aceasta i-a împărțit, la rîndu-l, iubirea. Cei doi au avut o fată, Yma Sumac. Aflind de asta, împăratul incașilor și-a închis fiica într-o peșteră, dar pe iubitul ei nu l-a ucis, ci l-a alungat.

Anii au trecut și Yma Sumac a ajuns și ea la vîrsta adolescenței. Într-o zi, în timp ce se plimba prin grădinile palatului, a auzit niște gemete care veneau dintr-o peșteră. Dar ea nu știa că

acolo era întemnițată mama ei. Între timp, Ollantai, care se afla în fortăreața Ollantaitambo și suferea cumplit pentru că era despărțit de femeia iubită, s-a răzvrătit și a vrut să pornească război împotriva orașului Cuzco. Tocmai atunci însă a murit căpetenia incașilor și urmașul lui a trimis împotriva răsculaților o armată comandată de un oștean curajos. Acesta însă a recurs la un vicleșug, spunind că și el fusese alungat de împăratul incașilor. Bucuros că avea un aliat, Ollantai a dat un ospăț în cinstea acestuia. Dar după ce apărătorii fortăreței s-au îmbătat și au adormit, perfidul „aliat” și-a introdus oștenii în Ollantaitambo, l-a prins pe Ollantai și l-a dus la Cuzco. Yma Sumac aflase însă între timp secretul întemnițării mamei ei, încît s-a aruncat la picioarele noului conducător al imperiului, rugîndu-l să-i elibereze mama. Acesta a dat dovadă de mărinimie și l-a iertat pe răzvrătitul Ollantai; mai mult, l-a numit cîrmuitor al Cuzco-ului și l-a căsătorit cu sora lui eliberată din temniță. Această dramă poetică se bucură de mare popularitate în Peru. Este deseori jucată și a inspirat o operă. Încît cetatea Ollantaitambo, interesantă ca o inexpugnabilă fortificație militară, este nîmbată și de aura romantică a acestei legende.

Citadela se află chiar pe creasta muntelui. Un zid de granit, înalt de șapte metri, apără piscul numai dintr-o parte, acolo unde versantul pe care am urcat și noi îl face accesibil. Din celelalte trei părți, însă, muntele coboară abrupt spre valea Urubambei și, cred, că nici chiar cei mai încercați alpinisti de astăzi, avînd la dispoziție cel mai modern echipament, n-ar putea escala povirnișurile. Nu e dar de mirare că Ollantaitambo a fost socotită întotdeauna o fortăreață inexpugnabilă.

S. S. Smirnov

ITALIA

Culisele lumii interlope

Într-o noapte de iulie, un grup de poliști și carabinieri a descins într-un hotel din Catania. Poliștii au intrat în biroul directorului și l-au întrebat:

— Giuseppe Calabrone e în camera lui?

— Da, domnilor, tocmai vorbește cu Palermo.

Șeful detașamentului a cerut să i se facă legătura și în felul acesta a putut auzi vocea interlocutorului lui Calabrone:

— Fugi, au să vină să te aresteze dintr-un moment într-altul.

Avertismentul era însă tardiv. Giuseppe Calabrone abia a avut timp să pună receptorul în furcă și cătușele s-au și închis pe miinile celebrului mafiot.

Approape simultan a fost arestată la Roma o anume Elisabetta Indelicato, urmărită de mult timp de poliție. Femeia era proprietara unui institut de infrumusețare de pe via Veneto, una din arterele elegante ale capitalei. Supraveghînd-o, poliția aflase că Elisabetta Indelicato avea legături cu gangsterii americani din „Cosa nostra”. Era tocmai pe cale de a realiza, împreună cu doi emisari ai acestei organizații, transportul clandestin a 30 de kilograme de heroină în valoare de 120 milioane de lire. Cu câteva zile înainte de arestare, Indelicato simulase un incendiu în

stitulul ei de infrumusețare pentru a încasa 40 milioane primă de asigurare, sumă necesară operației de transportare a drogului. Dar escrocheria a fost descoperită.

Una din marile căpetenii ale Mafiei, Francesco Paolo Bontade, mai bine cunoscut în rîndul „onorabilei societăți” sub numele de „don Paulino”, a fost arestat la Avellino, într-o clinică unde nu-și îngrijea numai sănătatea, ci continua să dirijeze activitatea bandei. I se pusesec, de altfel, la dispoziție tot ce avea nevoie: cameră separată, telefon direct cu Roma, Bologna și Palermo, un „Mercedes” pentru curse urgente...

În ultimul timp, poliția a arestat astfel cîteva zeci de indivizi. E vorba de contrabandiști notorii care controlau traficul internațional de droguri, bandiți care au pe conștiința lor multe crime, oameni din banda odiosului Luciano Liggio.

De ce au dat poliția și carabinieri vara aceasta o lovitură de asemenea proporții? Totul a început cu dispariția, în septembrie anul trecut, a ziaristului Mauro de Mauro din Palermo. Autorii răpirii n-au fost descoperiți nici pînă acum. Dar se știe că ziaristul se documenta asupra activității Mafiei. Și se mai interesa și de împrejurările în care se produsese misterioasa catastrofa aeriană în cursul căreia și-a pierdut viața Enrico Mattei, președintele E.N.I. Or, în cursul anchetării dispariției lui De Mauro, comisia parlamentară pentru lupta împotriva Mafiei, parchetul și poliția au descoperit mai multe piste care duceau spre aceasta. Căpeteniile ei au hotărît atunci să se debaraseze de cei „care știau prea mult”. Curînd presa Italiană a semnalat o serie de crime și răpiri în diferite orașe. Asasinarea, în mai a.c., a procurorului Pietro Scaglione din Palermo, a stîrnit o vîlvă nemaipomenită. Ea a provocat și actualul val de arestări.

Italianii sint stupefiați de amploarea luată de activitatea Mafiei. Pînă nu de mult această organizație criminală se asocia în minlea lor cu Sicilia. Mafia însemna Corleone, Villalba, Mussomeli și alte unghere depărtate din in-uă, regiuni inapoiate, bîntuite de superstiții și prejudecăți. În cel mai rău caz putea fi vorba și de Palermo, dar nu mai mult. Cam așa gîndeau italianii, încît au fost stupefiați de șirul de arestări operate vara aceasta la Roma, Genova, Neapole, Milano... La Ucciardone — închisoarea din Palermo unde au fost expediați toți deținuții — sint astfel „găzduiți” acum înși din sudul, din centrul și din nordul țării. L'Espresso a tras semnalul de alarmă: „Mafia este pretutîndea în Italia”.

Fapt caracteristic însă, în momentul de față ziarele italiene scriu mai puțin despre ucigași și mai mult despre oameni ca Natale Rimi, arestat vara aceasta, care simbolizează un fenomen nou în evoluția Mafiei. Acest tânăr șef mafiot, originar din orașul sicilian Alcamo, a fost transferat acum doi ani în Adunarea regională din Latium, o regiune centrală. Aparent, transferul s-a făcut cu sprijinul unui anume Italo Jalongo. Dar poliția a supravegheat mult timp pe acest „comerciant” și telefonul lui și a aflat că Jalongo avea legături nu numai cu Mafia, ci și cu oameni politici destul de importanți din Sicilia și Roma.

Acum, bandiții înarmați cu lupara (pușcă de vîntoare cu două țevi) sint înlocuiți de domni respectabili. Noua generație de mafioți locuiește în vile elegante, circulă cu mașini luxoase, are relații în cercurile politice de dreapta.

Cine sint, însă, cei care alcătuiesc de fapt noua Mafia și-i dirijează activitatea? Proaspătul val de arestări și ancheta care le-a urmat n-au putut încă da răspuns la întrebare.

I. Trofimova

globul
globul globul
globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul

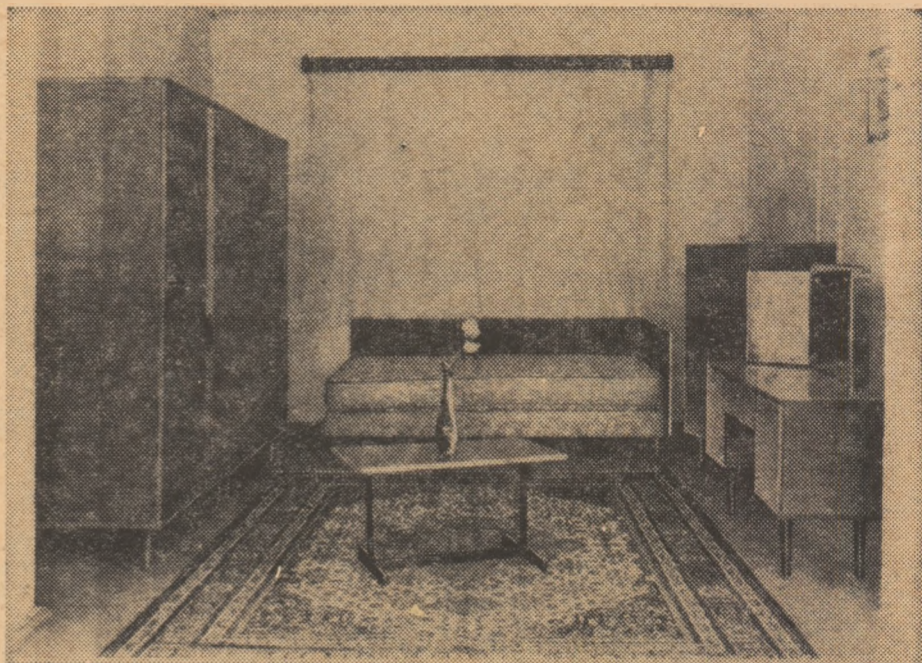
Nu scuipoți pe jos!

Desen de A. Nekrasov

CASA PRIETENIEI ROMÂNŌ-SOVIETICE

PROGRAMUL MANIFESTĂRIILOR PE PERIOADA 1-7 OCTOMBRIE 1971

- Vineri 1 octombrie, ora 19 : Ciclul : „Deceniul VIII — prefigurări” ; Simpozion : „Obiectivele programului de fărure a societății socialiste multilateral dezvoltate”. Vor vorbi : **Petre Năvodaru**, director general adjunct al Direcției Centrale de Statistică ; **prof. univ. dr. Nicolae Djamo** ; **prof. univ. dr. Sergiu Tames**. Urmează filmul documentar „Un mare program de propășire economică” și un film artistic.
- Simbătă 2 octombrie, ora 19 : Ciclul : „Probleme contemporane ale educației” ; Colocviu pe tema : „Minorii și obligațiile noastre majore”. Participă : **prof. dr. Petre Bărbulescu** ; **prof. univ. dr. Ion Filipescu**, prodecan al Facultății de Drept a Universității București ; **conf. dr. docent Coman Petrescu**. Interviul va fi luat de **Sorin Holban**, ziarist. Urmează filmul documentar „Atențiune copii” și un film artistic.
- Duminică 3 octombrie, ora 10.30 : Ciclul : „Univers științific sovietic” ; Conferința : „De la primul Sputnik la programele spațiale contemporane”. Va vorbi : **Ioan Corvin Singeorzan**, directorul Observatorului Astronomic Popular București. Urmează filmul documentar „In cosmos” și un film artistic.
- Ora 19 : Seară omagială : **I.C. Frimu** — militant de seamă al mișcării muncitorești din România (cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la naștere). Va vorbi : **dr. Ion Iacov**, cercetător științific principal la Institutul de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R. Urmează filmul documentar „Evocări” și un film artistic.
- Luni 4 octombrie : — Liber —
- Marți 5 octombrie, ora 19 : Ciclul : „Știința în dialog cu societatea”. Simpozion : „Descoperirile științei și progresul omenirii”. În dezbateri • **Sensul politic al științei** ; Va vorbi : **prof. dr. docent Pavel Apostol**, membru al Academiei de științe sociale și politice ; • **Știința și economia** ; Va vorbi : **prof. univ. dr. M.C. Demetrescu**, membru corespondent al Academiei de științe sociale și politice ; • **Drumuri noi în știință** ; Va vorbi : **conf. dr. docent Victor Săhleanu**. Urmează filmul documentar „Orizont științific” și un film artistic.
- Miercuri 6 octombrie, ora 19 : Ciclul : „Probleme politice și ideologice actuale”. Lecția : „Interdependența dialectică între național și internațional în construcția socialistă”. Va vorbi : **lector univ. dr. Marin Nedelea**. Urmează filmul documentar „Tirgul internațional București” și un film artistic.
- Joi 7 octombrie, ora 19 : Rubrica : „Morala în sfera de competență a opiniei publice” Discuție la masa rotundă pe tema : „Responsabilitatea socială — manifestare plenară a conștiinței civice”. Participă : **prof. univ. dr. Ioan Matei**, membru corespondent al Academiei de științe sociale și politice ; **conf. univ. dr. Nistor Prisca** ; **Cimbrescu Ionică**, strungar la Uzinele „Grivița Roșie”. Interviul va fi luat de **Vladimir Udrescu**, ziarist. Urmează filmul documentar „Printre tineri” și un film artistic.

PENTRU IUBITORII DE CONFORT

DORMITORUL

PELICAN

REPREZINTĂ SOLUȚIA IDEALĂ !

- 2 dulapuri pentru haine și lenjerie
- Pat cu tapiserie RELAXA pentru 2 persoane
- Comoda
- Măsuță
- Taburet tapițat
- Linie elegantă, modernă, luciu oglindă.

COMBINATUL Textil GALATI

B-DUL REPUBLICII Nr. 158 Telefon 16135

PRODUCE :

- TESĂTURI DIN BUMBAC ȘI CELOFIBRĂ, impri-mate, uni, în desene și culori ri-ode și variate
- LENJERIE BĂRBĂTEASCĂ ȘI DE FEMEI (cămăși, pijamale etc.)
- FRÎNGHII ȘI SFOARĂ în dife-rite grosimi (din cînepă)

Erupțiile vulcanice — previzibile

(Urmare din pag. 2-a)

Cînd ne gîndim la efectul distrugă-tor al vulcanilor vedem explozii de roci în fuziune, torente de lavă și nori de cenușă. În realitate cele mai mari cata-strofe nu s-au datorat totuși acestor trei fenomene. Geologii au fost mult timp intrigăți de unele întinderi vaste de roci vulcanice acide a căror „instalare” era la început inexplicabilă. Lavele a-cide sînt foarte viscoase și de aceea se răspîndesc greu și puțin. Cum se ex-plică însă că, în multe locuri, roci cu aceeași compoziție chimică ca lava a-cidă acoperă suprafețe mari ? Erupția produsă în 1912 la Katmai în Alaska a furnizat unele informații. O vale în-treagă a fost acoperită atunci cu un strat gros de 200 m de cenușă fierbinte și piatră ponce. Nenumăratele fumarole care ieșeau din acest depozit — 15 km³ de materiale acide acumulate în cîteva ore — i-au adus numele de „Valea cel-lor 10 000 de fumuri”. O astfel de for-mație geologică este rezultatul unei er-upții *ignimbritice*, amestec de gaze și de picături de lavă topită, expulzate sub presiune înaltă și la temperaturi foarte ridicate. Norul de foc coboară pantele vulcanului cu viteze uimitoare. Catastrofele efecte ale unei astfel de erupții sînt exemplificate cel mai bine de distrugerea orașului Saint-Pierre din Martinica în 1902. După cum s-a calcu-lat ulterior, norul ucigător, format din particule de cenușă incandescentă aflată la temperatura de 800°C, s-a abătut a-supra orașului cu viteza de 150 km pe oră. În cîteva secunde au murit arși de vii 26 000 de oameni, toate clădirile au fost calcinate, obiectele de metal s-au top-it. O singură navă a reușit să iasă la timp din port, deși era îngreunată de tone de cenușă fierbinte. După încă două avalanșe de foc, din craterul vul-canului Montagne Pelée a început să iasă o lavă viscoasă care a înălțat un fel de vîrf sau ac de 400 m, prăbușit însă un an mai tîrziu. Vulcanul adormit domină astăzi un nou Saint-Pierre, cu 5 500 de locuitori ; ca multe alte orașe clădite la poalele unui vulcan, și acesta este însă în permanență amenințat de o erupție ignimbritică.

o erupție. Cel mai cunoscut este valul de 40 m înălțime născut de Krakatoa în 1883, val care a inundat 300 de sate și a înecat 36 000 de oameni din insulele Sumatra și Java. În aceasta din urmă, vulcanul Kelud s-a arătat la fel de ne-cruțător, însă pe altă cale. În 1919 to-rente de noroi, formate din cenușă și apă fierbinte, au acoperit rapid o re-giune întregă provocînd 20 000 de victime.

Din nefericire, erupțiile ignimbritice, valurile seismice și torente de noroi, singurele pericole mari care mai ame-nință astăzi populațiile din preajma vulcanilor, sînt încă împrevizibile.

Poșta medicului

(Urmare din pag. 8-a)

I. CONSTANTIN — Ciceu-Redeg : Cum toate aceste medicamente nu se eliberează decît cu prescripție medicală, consultați medicul asupra acestor „savante” combi-nații farmacologice, întrebările puse fiind extrem de confuze.

I. GR. — Com. Cernat, jud. Dolj : Este probabil o *eczemă alergică*. Utilizați po-mada Locacorten sau Synalar N, iar ca medicație generală Clorfenoxamină sau Feniramin, 1-2 cpr. de 2-3 ori/zi.

DAMIAN — București : 1) Limitele sînt perfect normale. 2) Este totuși cam mult și cu consecințe împrevizibile pentru mai tîrziu. 3) Tratamentul cu Metronidazol trebuie făcut simultan de ambii parteneri (la femei, combinat oral și intravaginal), doza fiind de 4 cpr/zi (și nu două cum scrie în prospect !), cura fiind de cel puțin 5 zile, repetarea ei fiind necesară numai în caz de reapariție a simptomelor.

M. N. — Tirgoviste : După descrierea simptomelor pare să fie vorba de o mi-coză provocată de o specie de epidermo-fiton, dar diagnosticul de certitudine poate fi pus numai de laboratorul de mi-cologie al centrului dermatovenerologic din București (Spitalul Colentina), str. Grozovici 1. Ca tratament local : badijo-nări cu Fenosept 1/5 diluat în apă, aplicații cu pomadă Buclosamid P pe toate zonele atacate. Ca tratament general : Griseoful-vin M, cpr. a 125 mg. 4 cpr./zi Durata tratamentului este de 2-3 săptămîni.

GALLUS

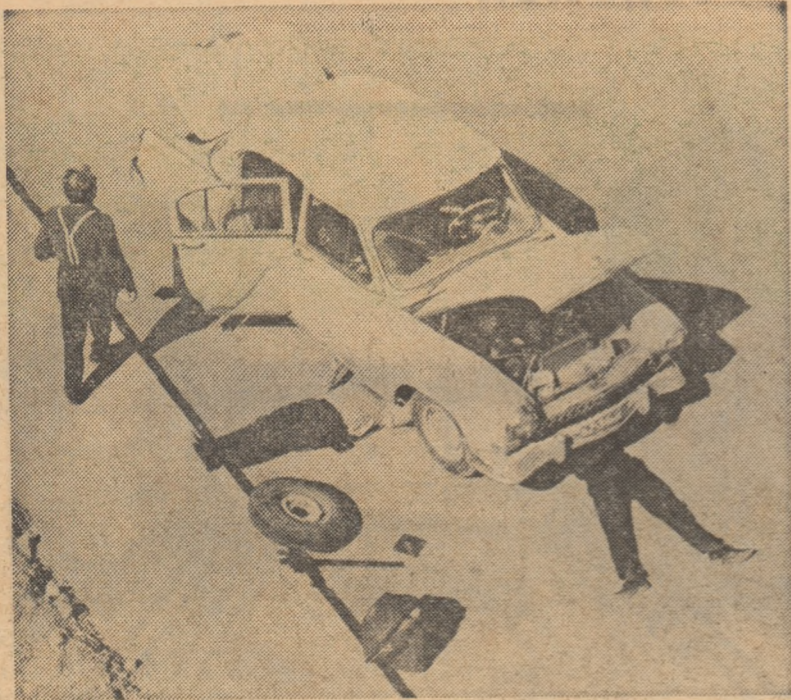
VOPSEȘTE TESĂTURI DIN MĂTASE, BUMBAC, LINĂ, ROCHII, HAINE, BLUZE

- 1 NEGRU
- 15 VIOLET
- 6 VERDE OLIV
- 18 GRI TOP
- 3 BLEU VERT
- 25 CARMIN

ȘI ÎN ORICE ALTE CULORI ȘI NUANȚE

Respectați modul de întrebuințare indicat pe fiecare plic „GALLUS”

• Consultați tabelele de culori „GALLUS” •

Cind al treilea nu e de prisos

Foto : G. Șerbakov

Dați-mi un butoi !

Auzisem mai demult că în Grecia antică a existat un filozof pe nume Diogene. Acest Diogene ședea, după cum se pare, într-un butoi și medita în voie la înțelesurile vieții. Nu-l deranja nimeni, nimic nu-i abătea atenția, încît fericitul putea sta nestingherit în butoi și gîndi profund. Și, în treacăt fie spus, a gîndit foarte bine.

Ținînd seama de toate astea, mi-am spus : ce-ar fi să mă vir și eu într-un butoi, ca Diogene ? Poate că și din capul meu au să iasă niscăi idei deștepte ? Perspectiva mi-a părut ademe nitoare. Drept care, m-am apropiat tiptil de o gheretă pe care scria : „Legume și fructe proaspete”. am ochit un butoi gol, l-am rostogolit ceva mai încolo și am intrat frumușel înăuntru. După care am început să meditez. Era grozav de bine. Liniște, pace, nimeni nu mă deranja. Am meditat la cite-n lună și în stele. Mai exact, în primele clipe m-am gîndit la sensurile adînci ale vieții. Cu alte cuvinte, am trecut în revistă o seamă de probleme legate de rostul existenței, de responsabilitatea fiecăruia dintre noi pentru ceea ce face în cursul unei vieți efemere raportate la veșnicie. În toila acestor meditații încărcate de înțelesuri majore s-a găsit însă cineva care să ciocănească în butoi.

— Cioc-cioc-cioc !
Mă uit, un bătrînel simpatic, cu un baston de acum o jumătate de veac.
— Ce-ți veni, fiule, să stai în butoi ? voia să știe bătrînelul.
— Uite așa, ca să nu mă bată nimeni la cap. Pentru deconectare, cum se spune.

Bătrînelul n-a înțeles însă apropoiul și a ținut-o pe a lui :

— Lasă-te de bazaconiile astea ! Mai bine hai să facem o partidă de șah.

— Am treburi mai serioase, moșule.

— Ce mi-e, și cu tineretul ăsta ! Parcă șahul nu-i o treabă serioasă ? Dar, mă rog, dacă nu-ți place șahul, să jucăm domino !

— Lasă-mă moșule, de ce te legi de oameni serioși ? Du-te și te plimbă.

— Ia te uită la el ! Să nu-i mai ajuungi cu prăjina la nas !

— M-ai întrebat și ți-am răspuns politicos. Ce mai vrei ?

— Nu vreau nimic.

— Atunci de ce stai aci proțap ?

— Uite așa am eu chef ! Ce, ai cîștigat locul ăsta la belciuge ?

Mi-am dat seama că moșul e încăpățînat.

— Nu l-am cîștigat, moșule, i-am răspuns glacial. Dar uite care e situația. Butoiul ăsta nu e un butoi obișnuit. E un obiectiv strategic. Iar eu sînt în misiune. O misiune secretă, pricepi ?

— Pricep, a răspuns moșul și a trecut pe trotuarul de vizavi cît ai zice pește.

M-am instalat deci și mai comod în butoi și din nou gîndurile m-au purtat la sensurile ascunse ale vieții. La un moment dat, însă, am auzit un glas nevinovat de copil :

— Nene !

Imi ridic privirea și văd un băiat cu cravată de pionier.

— Ce-i, băiete ?

— Ești beat, nene ? face glasul nevinovat.

— Ba sînt treaz, puștiule, ce-ți veni ?

— Atunci de ce stai în butoi ?

— Așa ! Cînd ai să te faci mare ai să înțelegi de ce.

— Vrei să te duc acasă, nene ?

— Nu vreau să mă duc acasă, puștiule, mă simt foarte bine în butoi.

Băiatul a oftat din rărunchi.

— Păcat ! a spus el. S-a făcut ora trei și eu n-am reușit să fac încă nici o faptă bună.

— Poți să faci una, dacă vrei neapărat.

— Da ! Sigur că vreau ! s-a bucurat băiatul.

— Atunci șterge-o de aici pînă cînd nu ți-am rupt urechile, am zberlat la el.

Băiatul a rupt-o la fugă. Iar eu am rămas din nou într-o binefăcătoare singurătate. Mi-am readunat gîndurile risipite și mi le-am concentrat iar asupra sensurilor vieții, cînd lingă butoi a răsunat o voce de femeie.

— Tovarășe ! Alo, tovarășe, cu d-ta vorbesc !

Scot capul din butoi și văd o cetățeană între două virste, care dă să se răstească la mine ;

— Ieși îndată din butoi !

— Și de ce, mă rog ? m-am oțărît la ea.

— Te faci că nu-înțelegi ? Strada e destul de circulată, trec fel de fel de oameni, inclusiv turiști din alte țări și d-ta stai în butoi. Ce-au să zică oamenii ăștia ?

— Ei, ce-au să zică ?

— Mai știi ? Pot să-și închipuie că n-ai o locuință ca lumea și că de aia zaci în butoi.

— Minte slabă de femeie, am obiectat cu dispreț. Nici un om deștept n-o să-și închipuie una ca asta, că doar uite ce frumusețe de blocuri noi se înalță de jur împrejur.

Femeia a părut să șovăie.

— Poate că ai dreptate. Dar, oricît, butoiul ăsta nu e prea arătos. Barem să-l fi vopsit sau cel puțin să-ți fi pus cravată !

— Bine, am să vopsesc butoiul și am să-mi pun cravată !

— Să nu mă minți, cu mine nu-ți merge ! La înapoiere, controlez.

Și dusă a fost și asta.

Am stat cît am stat în butoiul meu, încercînd să-mi reinnod gîndurile. Dar ți-ai găsit ! M-a trezit din visare o voce de bărbat.

— Ei, cetățene, la ce servește butoiul ăsta ? O fi bun pentru varză murată ? Sau pentru castraveți ?

— Nu ești la curent cu evenimentele, tovarășe, i-am spus în bătaie de joc. În butoiul ăsta se pun la murat mandarine.

— Zău ? ! Mandarine ? Da' ce, și mandarinele se pun la murat ?

— Bineînțeles ! Sînt grozave. Încearcă și d-ta.

— Da' unde ai găsit mandarine în toila verii ?

— La magazinul din colț. Du-te fuga, că aveau numai două lăzi.

Așa am scăpat și de ăsta. Dar poți parcă, în secolul nostru, medita în liniște ? N-a apucat să se depărteze amatorul de mandarine murate, că iar am fost interupt din visare de o voce gravă de bărbat.

— Ce faceți aici, cetățene ?

Mă uit, un plutonier de miliție. Am sfeclit-o.

— Păi, să vedeți, tovarășe plutonier, mă gîndesc și eu, ca tot omul.

— Tot omul nu se gîndește în butoi. De unde v-ați procurat butoiul ?

— De la chioșcul de legume și fructe.

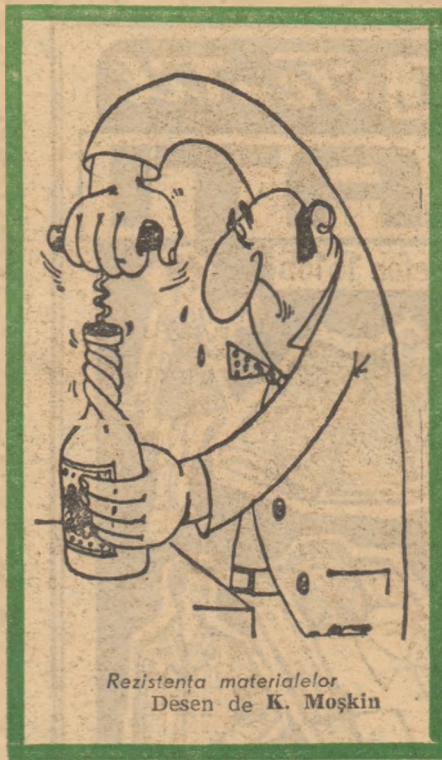
— Hm... Care va să zică l-ați furat ?

— Da de unde ! L-am împrumutat. Îl restituți cum îmi termin meditația.

— Ascultă, tovarășe, cu mine să nu faci pe prostul. Dacă fiecare cetățean care vrea să mediteze ar împrumuta, ca d-ta, butoaie, salariații bazei de desfacere a legumelor și fructelor în ce-ar mai pune la murat varză și castraveți ? Te poftesc să ieși din butoi !

Ce puteam să fac ? Am ieșit și am dus butoiul în spatele chioșcului, de unde îl luasem. Dar în timp ce-l rostogoleam, îmi spuneam : pesemne că Diogene a avut un butoi special, adică de o construcție specială, care-i asigura o etanșeitate totală. Probabil că nu-l vedea nimeni cînd se vira înăuntru. De asta a putut ajunge, se vede, la concluzii filozofice atît de interesante. Încît, dacă te gîndești bine, Diogene n-a avut nici un merit. Totul e o chestiune de butoi. Dați-mi un butoi și o să vedeți ce filozof am să ajung ! Cel puțin cît Diogene ! Dați-mi un butoi și am să vă arăt ce sînt în stare !

A. Hait și A. Kurleandski

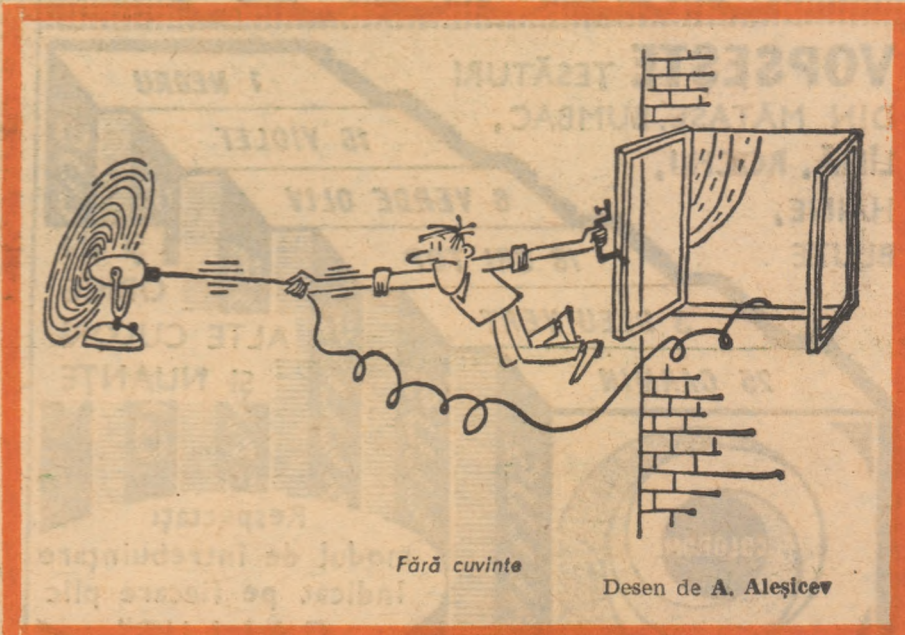

Rezistența materialelor
Desen de K. Moșkin

Surpriza

Boris Sergheevici s-a apropiat de mine și m-a rugat :

— Fii bun, te rog, și dă-mi o rublă !

Fără cuvinte

Desen de A. Aleșicev

• umor •
• umor umor u •
• umor umor umor •
• umor umor umor umor •
• umor umor umor umor u •
• umor umor umor umor •
• umor umor umor umor •
• umor umor umor umor •
• umor umor umor umor •
• umor umor umor umor •
• umor umor umor umor •

Azi e ziua de naștere a lui Alocika și am hotărît să contribuim fiecare cu cite o rublă.

Am scos mărunțișul pe care îl mai aveam prin buzunare, dar mai lipseau treizeci de copeici pînă la o rublă.

— N-am, dragă, decît șaptezeci de copeici, i-am spus cu părere de rău.

— Păi, ce facem ? Du-te și te împrumută de la careva ! m-a sfătuit Borea.

— La cine ? Sîntem înaintea de chenzină.

— Ei, vezi tu !

— Nikolai, l-am rugat pe cel mai bun coleg al meu, împrumută-mă cu treizeci de copeici.

Dar Nikolai n-avea decît o rublă întregă.

— Pentru cadoul lui Alocika ? l-am întrebat.

— Bineînțeles.

— Atunci de la cine să cer ?

— Să-ți spun drept, nici eu nu știu, mi-a spus Nikolai.

Străfulgerat de o idee, m-am dus la...

— Alocika, te rog mult, nu cumva poți să-mi împrumuți treizeci de copeici ?

— Ba da ! Dar pentru ce-ți trebuie ?

Nu puteam să divulg secretul și de aceea am ridicat privirea în tavan și, cu un aer nevinovat, i-am explicat :

— Păi, să iau un pachet de țigări și-mi mai rămîn zece copeici pentru autobuz. De fapt îmi trebuie treizeci și două de copeici.

— A, a ! — a făcut Alocika dezamăgîtă. Dar în timp ce dînsa îmi număra cele treizeci de copeici, eu îmi spuneam : ce-o să se mai bucure cînd colectivul nostru o s-o felicite și, mai ales, cînd o să primească cadoul. Apoi i-am mulțumit și am vrut să mă depărtez, dar dînsa m-a chemat din nou și mi-a șoptit :

— În total, am dat astăzi cu împrumut mai bine de cincisprezece ruble, adineaori ți-am dat ție treizeci și două de copeici. Nu știi de ce ațiștia bani ?

De data asta m-am zăpăcit.

— Nu știu, Alocika... colectivul nostru este așa de unit... dar zău, habar n-am. Atunci Alocika m-a cercetat cu atenție și m-a rugat să mă aplec din nou spre ea :

— N-ai aflat cumva ce cadou vor să-mi facă ? Eu le-am dat să înțeleagă că mi-au plăcut niște pantofi ; dar au să izbutesc, oare, să facă suma ? Ce părere ai ?

Vladimir Dejin